

Lačho Lafi taro Matej

Spisko tare Isusesse kuštika (Lk 3,23-38)

¹ Kava si spisko tare kuštika e Isusesse savo si Hrist, savo sasa potomko e Davideso thaj potomko e Avraameso.

² E Avraamese bijandilo o Isaak.

A e Isaakose bijandilo o Jakov.

A e Jakovese bijandile o Juda thaj lese phrala.

³ A e Judase i Tamara bijanda e Farese thaj e Zare.

A e Faresese bijandilo o Esrom.

A e Esromese bijandilo o Aram.

⁴ A e Aramese bijandilo o Aminadav.

A e Aminadavese bijandilo o Naason.

A e Naasonese bijandilo o Salmon.

⁵ A e Salmonese i Raava bijanda e Vooze.

A e Voozese i Ruta bijanda e Jovide.

A e Jovidesese bijandilo o Jesej.

⁶ A e Jesejese bijandilo o caro o David.

A e Davidesese, e Urijasi romni bijanda e Solomone.

⁷ A e Solomonese bijandilo o Rovoam.

A e Rovoamese bijandilo o Avija.

A e Avijase bijandilo o Asaf.

⁸ A e Asafese bijandilo o Josafat.

A e Josafatese bijandilo o Joram.

A e Joramese bijandilo o Ozija.

⁹ A e Ozijase bijandilo o Joatam.

A e Joatamese bijandilo o Ahaz.

A e Ahazese bijandilo o Ezekija.

¹⁰ A e Ezekijase bijandilo o Manasija.

A e Manasijase bijandilo o Amos.

A e Amosese bijandilo o Josija.

¹¹ A e Josijase bijandile o Jehonija thaj lese phrala. Sasa gova ano vreme kana e Izrael-curen inđarde ano Vavilon.

¹² A palo džajipe ko ropstvo ano Vavilon, e Jehonijase bijandilo o Salatiilo.

A e Salatiilose bijandilo o Zorovavel.

¹³ A e Zorovavelese bijandilo o Avijud.

E Avijudase bijandilo o Elijakim.

A e Elijakimese bijandilo o Azor.

¹⁴ A e Azorese bijandilo o Sadok.

A e Sadokase bijandilo o Ahim.

A e Ahimese bijandilo o Elijud.

¹⁵ A e Elijudase bijandilo o Eleazar.

A e Eleazarese bijandilo o Matan.

A e Matanese bijandilo o Jakov.

¹⁶ A e Jakovese bijandilo o Josif, o rom e Marijako, savi bijanda e Isuse akhardo Hrist.

¹⁷ Golese e kuštika taro Avraam dži o David, dešuštar (14) kuštika, a taro David dži ko džajipe ko ropstvo ano Vavilon, dešuštar (14) kuštika, a taro džajipe ano Vavilon dži o Hrist, dešuštar (14) kuštika.

Bijandipe e Isuseso e Hristeso

(Lk 2,1-7)

¹⁸ A o bijandipe e Isuseso e Hristeso sasa gija: Kana i Marija lesi dej sasa mangli romnjaće taro

Josif thaj vadži ni lije pe thaj voj sasa čhej, ačhili khamni taro Sveto Duxo.

¹⁹ A o Josif lako rom, golese so sasa pravedno manuš thaj kaj ni manglja te ladžarol la, manglja čorale te ačhavol la.

²⁰ Thaj kana gija dija gođi golestar, zasuta thaj ano suno iklilo lese o anđelo e Gospodeso savo vačarda: “Josife, čhaveja e Davideso! Ma te dara te le e Marija romnjaće. O čhavoro save voj ađučarol si taro Sveto Duxo.

²¹ Ka bijanol čhave, a tu de le alav Isus* golese kaj ka ikalol pe manušen tare grehura lenđe.”

²² A sa kava sasa te ćerdol kova so o Dol vačarda prekalo proroko:

²³ “Akh, i čhej ka ačhol khamni,
thaj ka bijanol čhave thaj von ka den le alav Emanuel”
so gova značil: “O Dol si amencar.”

²⁴ Kana o Josif uštalo taro sojipe, ćerda sar so vačarda lese o anđelo e Gospodeso – anda e Marija pe čhereste thaj lija la romnjaće.

²⁵ Al vov ni suta lasa sa dži kaj ni bijanda murše čhave thaj dija le alav Isus.

2

E mudrakura peren ke kočā anglo čhavoro o Isus

¹ A kana bijandilo o Isus ano Vitlejem ani regija i Judeja, ko vreme e caroso e Irodeso, gothe avile e mudrakura taro istok ano Jerusalem,

* ^{1,21} so značil: “O Gospod spasil.”

² thaj pučlje: “Kaj si o jevrejsko caro savo tek bijandilo? Golese kaj dikhljam lesi čereni kaj iklili ko istok thaj aviljam te pera lese ke koča.”

³ Kana gova šunda o caro o Irod, vov but uznemirisajlo thaj savore ano Jerusalam.

⁴ Golese akharda sa e bare sveštenikuren thaj e učiteljuren e narodose tare Mojsijaso zakon thaj pučlja len: “Kaj trubul te bijandol o Hrist?”

⁵ A von vačarde lese: “Ano Vitlejem o Judejsko, golese kaj o proroko pisisada:

⁶ ‘A tu Vitlejeme, ani phuv e Judači,
naj san nevažno maškar e Judejska thana,
golese kaj tutar ka ikljol vladari
savo ka inđarol pe manušen ano Izrael, sar
o pastiri pe bakren.’ ”

⁷ Thaj o Irod čorale bičhalda te den vika e mudrakuren thaj pučlja len kana tačno iklili i čereni.

⁸ Tegani bičhalda len ano Vitlejem, vačarindoj: “Džan tumen thaj pučen šukar bašo čavoro. Kana ka aračhen le, aven vačaren mande, te džav i me te perav angle leste ke me koča.”

⁹ Von šunde e caro thaj đe. Thaj akh, i čereni sava dikhlje sar ikljol đeli angle lende sa dži kaj ni ačhili upre ko than kaj sasa o čavoro.

¹⁰ Kana dikhlje i čereni, sesa baxtale, a lende ile sesa pherde.

¹¹ Đele andre ano čher, dikhlje e čhavore thaj lesa sasa lesi dej i Marija. Pele tele ke pe koča thaj poklonisajle lese. Pale gova putarde pe kutije thaj dije le pe darura: zlato, tamjano thaj smirna.

¹² Thaj ano suno upozorisada len o Dol te ma irin pe ko Irod, golese avere dromesa đele ani piri phuv.

O Josif, i Marija thaj o Isus našen ano Egipat

¹³ Kana đele e mudrakura, dikh, avilo o anđelo e Gospodeso e Josifese ano suno thaj vačarda lese: “Ušti, le e čhave thaj lese deja thaj naš ano Egipat thaj av odori dok me ni vačarav tuće, golese kaj o Irod ka rodol e čhavore te mudarol le.”

¹⁴ Vov uštilo goja rat lija e čhavore thaj lese da thaj našlo ano Egipat.

¹⁵ Thaj odori ačhilo dži o meripe e Irodeso, te bi pherdola so o Gospod vačarda prekalo proroko:

“Taro Egipat dijem vika me čhave.”

O Irod mudarol e muršane čhavoren ano Vitlejem

¹⁶ Kana o Irod dikhlja kaj e mudrakura xoxade le, holajlo but thaj bičhalda e vojnükuren te mudaren ano Vitlejem thaj ane pašutne thana e muršane čhavoren dži e duj berš, palo vreme kana iklili i čereni tare savi dodžanglja tare mudrakura.

¹⁷ Gija pherdilo kova so vačarda o proroko o Jeremija:

¹⁸ “O glaso ano foro Rama šundilo,
o rojipe thaj o kukipe baro.
Gova i Rahilja rovol pe čhavoren,
thaj našti te ačhol laći dukh,

golese kaj naj la vadži čhave.”

O Josif, i Marija thaj o Isus irin pe ano Izrael

¹⁹ A palo meripe e Irodeso, avilo o anđelo e Gospodeso e Josifese ano Egipat ko suno

²⁰ thaj vaćarda lese: “Ušti, le e čhave thaj lese da, pa dža ani phuv i Izraelsko, golese so mule kola save manglje te mudaren e čhavore.”

²¹ O Josif uštilo, lija e čhavore thaj lese da, pa avilo ani phuv i Izraelsko.

²² A kana o Josif šunda kaj o Arhelaj, o čhavo e Irodeso savo vladil ani Judeja umesto leso dad, darajlo te džal odori. Tegani ano suno upozorisada le o Dol, te džal ani phuv i Galilejsko.

²³ Thaj kana avilo odori pe familijasa, ačhilo te bešol ano foro savo akhardola Nazaret. Gija pherdilo gova so e prorokura vaćarde: “Ka akharen e Hriste Nazarećanino.”

3

*O Jovane o Krstitelj pripremil o drom e Isusesse
(Mk 1,1-8; Lk 3,1-9, 15-17; Jn 1,19-28)*

¹ A ane gola đivesa avilo o Jovane o Krstitelj thaj propovedila ani Judejsko pustinja.

² Thaj vaćarda: “Pokajin tumen, golese kaj sigate avol o Carstvo e neboso!”

³ Golese kaj si o Jovane gova kastar vaćarda o proroko Isaija:

“Vov si glaso so dol vika ani pustinja:
‘Pripremi o drom e Gospodese!
Ravnin lese o drom!’ ”

⁴ A po Jovane sesa šėja khuvde tare kamilaće bala thaj kuštik tari morčhi, a lesu xape sasa e skakavcura thaj divljo avdin.

⁵ But manuša avena ke leste taro Jerusalem thaj tari sa i phuv i Judeja thaj tare trujale thana paši len o Jordan,

⁶ vaćarena pe grehura, a o Jovane krstila len ani Jordansko len.

⁷ Al kana dikhlja o Jovane bute farisejen thaj e sadukejen kaj avena te krstin pe vaćarda lende: “Tumen e sapesse čhave! Ko vaćarda tumende kaj šaj te našen tare Devlesi holi so avol?

⁸ Sikaven tumare džuvdimasa thaj tumare bućencar kaj irisaljen taro greh thaj aviljen anglo Dol!

⁹ Ma mislin kaj dovoljno te phenen: ‘Amaro paradad si o Avraam!’ Golese vaćarav tumende kaj o Dol šaj tare kala bara te vazdol čhaven e Avraamese.

¹⁰ Golese kaj o tover tare Devleso sudo ačhol pašo koreno e kašteso thaj dži jekh kaš savo ni bijanol šukar bijandipe ka činol pe thaj ani jag ka čhudol pe.

¹¹ Me tumen krstiv pajes a te bi sikavena tumaro pokajanje. Al kova savo avol pale mande, po baro si mandar – me naj sem dostojno ni lese sandale ke pingre te inđarav. Vov ka krstil tumen e Svetone Duxosa thaj jagasa.

¹² Le isi vila ane vasta thaj ka čistil o gumno i ka ćidol o điv ane piro ambari, a i pleva ka phabarol jagasa savi ka phabol thaj ni ka ačhol.”

*O Jovane krstil e Isuse**(Mk 1,9-11; Lk 3,21-22)*

¹³ Tegani o Isus tari Galileja avilo ki len o Jordan te bi krstila le o Jovane.

¹⁴ O Jovane ni manglja thaj vačarda lese: “Tu trubul man te krsti, a tu aviljan mande?”

¹⁵ A o Isus vačarda lese: “Ačhav akana gova, golese kaj gija trubul te phera sa o pravednost.” Tegani o Jovane krstisada le.

¹⁶ Thaj kana o Isus krstisajlo, iklilo sigate andaro paj, thaj dikh, o nebo putajlo thaj dikhlja sar e Devleso Duxo uljol sar golubo thaj mukhljape pe leste.

¹⁷ Thaj dikh, o glaso taro nebo vačarda: “Kava si mo Čhavo o manglo, savo si palo mingro manglipe!”

4*O beng iskušil e Isuse**(Mk 1,12-13; Lk 4,1-13)*

¹ Tegani o Sveto Duxo inđarda e Isuse ani pustinja, te iskušil le o beng.

² Thaj postisada o Isus saranda (40) đive thaj raća thaj ko krajo bokhajlo.

³ Thaj avilo paše leste o beng savo iskušil thaj vačarda lese: “Te san e Devleso Čhavo, vačar kale barende te aven mangre.”

⁴ A o Isus phenda lese: “Ano Sveto lil si pisimo:

‘O manuš ni ka avol džuvdo samo taro mangro, nego tare dži jekh lafi savo ikljol taro muj e Devleso.’ ”

⁵ Tegani o beng inđarda le ano sveto foro o Jerusolim thaj čhuta le ko emupruno than e Hrameso

⁶ pa vačarda lese: "Te san e Devleso Čhavo, čhude tut katar tele, golese kaj si pisimo:

'E anđelurende ka naredil baše tute,
thaj ka len tut ke vasta
te ma čalave tut ko bar će pingresa.' "

⁷ O Isus vačarda lese: "Ano Sveto lil si pisimo: 'Ma iskuši e Gospode, e Devle ćire!' "

⁸ Pale gova o beng inđarda le upre ko but učo brego thaj sikada lese sa e carstvura tare kava sveto thaj lenđi slava

⁹ thaj vačarda lese: "Sa ka dav tut kava ako pere ke koča thaj pokloni tut mande."

¹⁰ Tegani vačarda lese o Isus: "Dža mandar, Satano! Golese kaj ano Sveto lil ačhol: 'Pokloni tut e Gospodese e Devlese ćirese thaj lese jekhese služi.' "

¹¹ Tegani o beng ačhada e Isuse, a sigate e anđelura avile thaj služisade le.

*O Isus lija te propovedil
(Mk 1,14-15; Lk 4,14-15)*

¹² Kana šunda o Isus kaj si o Jovane o Krstitelj ano phanglipe, đelo ani Galileja.

¹³ Thaj ačhada o Nazaret pa đelo thaj bešlo ano Kafarnaum, pašo Galilejsko jezero ke Zavuloneso thaj e Neftalimeso krajo,

¹⁴ te bi pherdola kova so vačarda o proroko o Isaija:

- 15 "Ani phuv e Zavulonesi thaj ani phuv e Neftalimesi,
o drom savo inđarol pašo more, tari aver rig e Jordanesi,
ani Galileja ani phuv savi si e abandžijendi,
16 manuša save bešen ano kalipe
ka dičhen svetlost baro,
e manuša save bešen ano mrako,
o svetlost pe lende ka sijajil."

17 Tare gova vreme o Isus lija te propovedil thaj te vaćarol: "Pokajin tumen, golese kaj si paše o Carstvo e neboso."

O Isus akharol e anglune sikaden

(Mk 1,16-20; Lk 5,1-11)

18 Thaj dži kaj o Isus phirda pašo Galilejsko more, dikhlja duje phralen, e Simone kas akharen Petar thaj e Andrija lese phrale, sar čhuden e mreže ano more, golese kaj sesa ribara.

19 Thaj vaćarda lende: "Aven mancar thaj ka ćerav tumen ribara e manušenje."

20 Von sigate aćhade e mreže thaj đeje pale leste.

21 Gothar kana đelo po dur zala, dikhlja avere dujen phralen, e Jakove thaj e Jovane e Zevedejese čhaven, sar pe dadesa e Zevedejesa ano čamco prećeren pe mreže thaj dija len vika.

22 Von sigate aćhade o čamco thaj pe dade thaj đeje palo Isus.

O Isus sastarol e nasvalen

(Lk 6,17-19)

23 O Isus phirda ani sa i Galileja, sikada ane jevrejska sinagoge thaj vaćarda o Laćho Lafi taro

Carstvo e neboso thaj sastarda dži jekh nasvalipe thaj bilačipe so sasa ano narodo.

²⁴ Thaj sa gova so ćerola šundilo ani sa i Sirija thaj angle leste ande e nasvalen tare dži jekh nasvalipe thaj muke, e manušen ane save sesa e bilačhe duxura, kolen so sasa paraliza, kola so naštine te phiren thaj vov sastarda len.

²⁵ Pale leste phirena but džene tari Galileja, taro Dekapolis*, taro Jerusalem, tari Judeja thaj tari phuv savi si ki aver rig e Jordanesi.

5

Vaćaripe ko brego tare blagoslovura (Lk 6,20-23)

¹ Kana o Isus dikhlja kaj ćidije pe but manuša, iklilo ko brego, bešlo thaj avile lese sikade paše leste.

² A vov lija te sikavol len, vaćarindoj:

³ “Blagoslovime si kola save si ćorore duxosa, golese kaj si lengo o Carstvo e neboso.

⁴ Blagoslovime si kola save roven, golese kaj ka utešin pe.

⁵ Blagoslovime si e kovle ilenđe, golese kaj von ka nasledin i phuv.

⁶ Blagoslovime si e bokhale thaj e trošale bašo pravednost, golese kaj von ka čaljon.

⁷ Blagoslovime si e milostiva, golese kaj o Dol ka smiluilpe pe lende.

⁸ Blagoslovime si kola save si čistone ilencar,

* **4,25** so značil “Deš forura”

golese kaj e Devle ka dičhen.

⁹ Blagoslovime si kola save čeren mir,
golese kaj ka akhardon e Devlese čhave.

¹⁰ Blagoslovime si kola save si tradime pašo
pravednost,
golese kaj lengo si o Carstvo e neboso.

¹¹ Blagoslovime sen kana zbog mande ka
ladžaren tumen thaj traden tumen thaj xoxavne
bilače buća čhuven pe tumende!

¹² Radujin tumen thaj aven baxtale, golese kaj
tumari plata si bari ko nebo, golese kaj gija e
prorokuren tradije angleder tumende!”

*E Isusesse sikade si lon thaj svetlo
(Mk 9,50; Lk 14,34–35)*

¹³ O Isus vadži vačarda: “Tumen sen sar lon e
manušende ki phuv, te nakhlo leso londipe, sose
šaj te koristil pe? Naj khančese, samo te čhudol
pe thaj avral te uštaven e manuša pe leste.

¹⁴ Tumen sen o svetlo kale svetoso. Našti
garavol pe o foro savo si ko brego.

¹⁵ Ni phabaren i svetiljka te bi čhuvena la talo
čaro, nego čhuvol la ko than e svetiljkako te
svetlil savorende ano čher.

¹⁶ Gija te svetlil tumaro svetlost angle manuša,
te dičhen tumare šukar buća thaj te slavin
tumare Dade savo si ano nebo.”

*O Isus sikavol tare Mojsijaso zakon thaj tare
prorokura*

¹⁷ O Isus vadži vačarda: “Ma te den gođi kaj
me aviljem te činavav e Mojsijaso zakon thaj

o vačaripe e prorokurengo. Na, ni aviljem te činavav, nego aviljem te pherav len.

¹⁸ Golese čače vačarav tumenđe dži kaj ačhen o nebo thaj i phuv, ni ka načhol ni emcikno slovo il nesavi crtica tare Mojsijaso zakon dži kaj sa ni avol gija.

¹⁹ Golese, te phaglja khoni jekh tare emcikne zapovestura i gija sikavol, emcikno ka avol ano Carstvo e neboso. A ko sikavol len thaj čerol gija, ka avol baro ano Carstvo e neboso.

²⁰ Golese, vačarav tumenđe: ako tumaro pravednost ni avol pobaro tare učiteljengo tare Mojsijaso zakon thaj tare fariseja, našti te den ano Carstvo e neboso.”

O Isus sikavol tari holi

²¹ O Isus vadži vačarda: “Šunden sar si vačardo amare puranenđe: ‘Ma mudar’, golese ko mudarol, mora te ikljol ko sudo.

²² A me vačarav tumenđe: Ko holjavol pe piro phral, mora te ikljol ko sudo. A savo vačarol pe phralese ‘Budalo’, mora te ikljol anglo Baro sudo, a savo vačarol pe phralese ‘Dileja’, zaslužil te phabol ani jag savi ni ačhol.

²³ Gija, kana ačhe anglo žrtveniko ano Hram te ane žrtva thaj tari jekh drom dijan tut gođi kaj si nesavo phral protiv tute,

²⁴ ačhav gothe e žrtva anglo žrtveniko thaj angleder pomiri tut čire phralesa, tegani av thaj de e žrtva e Devlese.

²⁵ Dikh sigate te miri tut čire dušmanesa dok phire lesa po drom, te ma dol tut e sudijase, a o sudija te dol tut e slugase, savo ka čhudol tut ano phanglipe.

²⁶ Čače vačarav tuće: ni ka iklje gothar dok ni počine dži i zadnjo parava.”

O Isus sikavol tari preljuba

²⁷ O Isus vadži vačarda: “Šunden sar si vačardo: ‘Ma čeren preljuba!’

²⁸ Al me vačarav tumenđe ko dičhol ani aver džuvli te bi sovola lasa, već čerda preljuba ano po ilo lasa.

²⁹ Ako inđarol tut ano greh čiri desno jakh, ikal la thaj čhude la tutar. Po lačhe te hasare jekh kotor tutar, nego sa čiro telo te avol čhudimo ani jag savi ni ačhol.

³⁰ Ako inđarol tut čiro desno va ano greh, čhin le thaj čhude le tutar. Po lačhe te hasare jekh kotor tutar, nego sa čiro telo te džal ani jag savi ni ačhol.”

O Isus sikavol taro razvod

(Mt 19,9; Mk 10,11-12; Lk 16,18)

³¹ O Isus vadži vačarda: “Gija šunden: ‘Ako neko mučhol pe romnja, nek dol la lil kaj ačhada la.’

³² Al me vačarav tumenđe: sa ko mučhol pe romnja – sem te voj čerda blud – čhuvol la te čerol blud. Thaj savo lol ačhade džuvlja, čerol blud.”

O Isus sikavol tari sovli

³³ O Isus vačarda: “Vadži šunden sar si vačardo amare puranenđe: ‘Ma phag i sovli thaj čer okova so e Gospodese xaljan sovli.’

³⁴ Al me vačarav tumenđe: Ma xan sovli nisar! Ma xan sovli ni e nebosa, golese kaj si presto e Devleso,

³⁵ ni phuvasa, golese kaj si tale pingre lese, ni e Jerusalmesa, golese kaj gova foro preperol e Devlese, e bare carose.

³⁶ Ni ĉire ŝoresa ma xa sovli, golese kaj ni jekh bal naŝti ĉere parno il kalo.

³⁷ Gija, tumaro 'Va' ĉaĉe te avol 'Va', tumaro 'Na' ĉaĉe te avol 'Na'. Thaj so si pobut taro kava, taro bilaĉho si."

*O Isus sikavol tari osveta
(Lk 6,29-30)*

³⁸ O Isus vadži vaĉarda: "Ŝunden sar si vaĉardo: 'Jakh jakhaĉe, dand dandese!'

³⁹ Al me vaĉarav tumenĉe: Ma brani tut taro bilaĉho manuŝ. Ako ko ĉalavol tut tari desno ĉam, iri lese i aver ĉam.*

⁴⁰ Thaj ko mandol te sudil pe tusa thaj mandol te lol ĉiro fostano, de le i ĉiro ogrtaĉi.

⁴¹ Thaj ako ĉhuven tut e rimska vojnatura te inĉare lendi oprema jekh kilometro, inĉar la duj.

⁴² Ko rodol tutar, de le thaj ma iri ĉiro dumo taro okova so rodol tutar."

*O Isus sikavol te manga amare duŝmanuren
(Lk 6,27-28, 32-36)*

⁴³ O Isus vadži vaĉarda: "Ŝunden sar si vaĉardo: 'Mang ĉire paŝutne' thaj ma mang ĉire duŝmane!

⁴⁴ Al me vaĉarav tumenĉe: manĉen tumare duŝmanuren thaj molin tumen paŝe kola save tumen progonin!

* **5,39** Te ĉalave e manuŝe ki ĉam sasa uvreda ane Isusesi kultura. Sar so sasa e jakhasa thaj e vastesa, desno ĉam smatrisajli vaŝno, thaj te ĉaladan i desno ĉam sasa bari uvreda.

⁴⁵ Ako éeren kava ka aven sar prava čhave tumare Dadese savo si ko nebo, golese kaj pe khamesa tatarol e bilačhen thaj e šukaren thaj bičhalol bršnd kolende save si čačutne thaj nepravedna.

⁴⁶ Thaj ako manden samo kolen save tumen manden, savi plata isi tumen? Ni li éeren gova e carincura?

⁴⁷ Thaj ako pozdravin samo tumare phralen, so éere po šukar averendar? Ni li éeren gova e manuša save ni pačan e Devle?

⁴⁸ Thaj tumen aven gija savršena, sar so si tumaro Dad ko nebo savršeno.”

6

O Isus sikavol te da taro ilo

¹ O Isus vadži vačarda: “Pazin te ma éeren tumare buća taro pravednost angle manuša von te dičhen tumen thaj te divin pe tumende. Te éerden kava, ni ka avol tumen plata ke tumaro Dad savo si ko nebo.

² Golese kana de e čororende, ma galami angle tute, sar so éeren e dujemujende ani sinagoga thaj pe droma te bi hvalina len e manuša. Čače vačarav tumende, aver nagrada ni ka dobin sem goja tare manuša.

³ Thaj kana de e čororende, te ni džanol čo levo va so éerol o desno.

⁴ Gija te de garandoj e čororen thaj čo Dad te dičhol kaj gova éere čorale, a vov ka počinol tuće.”

*O Isus sikavol e sikaden sar te molin pe
(Lk 11,2-4)*

⁵ O Isus vadži vačarda: “Thaj kana molin tumen, ma te aven sar kola dujemujenđe, save but manden ke sinagoge thaj ke anglune droma ačhen thaj molin pe te dičhen len e manuša. Čače vačarav tumenđe, aver nagrada ni ka dobin sem goja tare manuša.

⁶ A tu, kana moli tut, dža ani či soba kaj ka ave korkoro, phande čo vudar thaj moli tut će Devlese savo si ano garajipe thaj čo Dad savo dičhol ano garajipe, ka poćinol tuće.

⁷ Thaj kana molin tumen, ma vačaren but lafura sar kola save ni džanen e Devlese, golese so von den gođi kaj ka aven uslišime paše but lafura.

⁸ Ma aven sar von, golese kaj tumaro Dad džanol so trubul tumenđe i angleder nego so molin le.

⁹ Gija molin tumen:

‘Dade amareja, savo san ano nebo,
nek svetil pe čo alav.

¹⁰ Te avol čiro Carstvo.
Te avol čiri volja,
sar ko nebo, gija ki phuv.

¹¹ Mangro savo trubul amen,
de amen ađive

¹² thaj oprosti amare grehura,
sar amen so oprosti kolenđe
so grešin premal amende.

¹³ Thaj crde amen taro iskušenje,
al ikal amen taro bilačipe.

[Golese kaj si čiro Carstvo,
thaj zor, thaj i slava ane sa e đivesa. Amin.]’

¹⁴ Golese ako oprostin e manušenđe save grešin premal tumende, i o Dad tumaro o nebesko ka oprostil tumenđe.

¹⁵ Al ako ni oprostin e manušenđe lenđe grehura, ni o Dad tumaro e grehura tumare ni ka oprostil.”

O Isus sikavol taro post

¹⁶ O Isus vadži vačarda: “Thaj kana postin, ma aven sar e dujemujenđe so ćeren pe žalosna, golese so von ćeren žalosna muja te dičhen len e manuša kaj postin. Čaće vačarav tumenđe kaj aver nagrada ni ka dobin sem goja tare manuša.

¹⁷ Al tu kana posti, makh ćo šoro uljesa thaj thov ćo muj,

¹⁸ te ni dičhen e manuša kaj posti, nego samo ćiro Dad, savo si ano garajipe. Thaj ćo Dad savo dičhol ano garajipe, ka poćinol tuće.”

O Isus sikavol taro barvalipe

(Lk 12,33-34)

¹⁹ O Isus vadži vačarda: “Ma ćiden tumenđe barvalipe kate ki phuv, kaj o moljco thaj i rđa rumil thaj kaj e čora ka uljen thaj ka čoren.

²⁰ Ѐiden tumenđe barvalipe ko nebo, kaj ni o moljco ni i rđa ni rumil thaj kaj e čora ni uljen thaj ni čoren.

²¹ Golese, kaj si ćo barvalipe, gothe ka avol ćo ilo.”

O svetlo thaj kalipe e teloso

(Lk 11,34-36)

²² “I jakh si sar i svetiljka e telose. Ako si gija ćiri jakh sasti, sa ćo telo ka avol pherdo svetlosa.

²³ Te si či jakh bilači, sa čo telo ka avol ano kalipe. Gijate, ako si o svetlost ane tute kalipe, tegani o kalipe ka avol but po baro ane tute!”

O Dol thaj o barvalipe
(Lk 16,13)

²⁴ “Ni jekh našti služil tari jekh drom dujen gospodaren. Il jekhe ka mrzil, a e dujtone ka mandol, il jekhe ka šunol, a e dujtone ni ka podnosil. Našti služin e Devle thaj o barvalipe.”

Ma brinin tumen!
(Lk 12,22–34)

²⁵ O Isus vadži vačarda: “Golese vačarav tumenđe: Ma brinin tumen za tumaro džuvdipe, dal ka avol tumen so te xan il so te pijen, ni tumare telose so ka uraven! Naj li o džuvdipe po važno taro xape a o telo tare šėja?

²⁶ Dičhen e čirikljen ko nebo! Ni sejn, ni čiden thaj ni čhuven ane ambara thaj tumaro Dad ko nebo parvarol len. Naj li sen tumen po vredna lendar?

²⁷ A šaj li neko tumendar golesa so brinil pe te baravol po džuvdipe za jekh đive?

²⁸ Thaj sose brinin tumen šejende? Dičhen šukar e luluda ko polje sar baron. Khanči ni čeren thaj ni suven šėja.

²⁹ A vačarav tumenđe kaj ni o Solomon ani pi slava ni inđarda gija lače šėja sar kala luluda.

³⁰ A ako o Dol uravol e biljke ko polje, so ađive si gothe, a theara ani kubava čhuden pe, kobor tek tumen ka uravol? Sose gači zala pačan?

³¹ Golese, ma vačaren ki dar: ‘So ka xa?’ il ‘So ka pija?’ il ‘So ka urava?’

³² Gija roden e manuša save ni džanen e Devlese, a tumaro Dad ano nebo džanol kaj sa kava trubul tumende.

³³ Golese angleder tare sa roden o Carstvo thaj o pravednost e Devleso thaj o Dol sa kava ka dol tumen.

³⁴ Ma brinin tumen e thearaće, i thearin nek brinil pe pese. Ađivesutni muka si dovoljno za ađive.”

7

*O Isus sikavol amen te ma sudi averen
(Lk 6,37-38, 41-42)*

¹ A o Isus vadži vaćarda: “Ma sudin, te ma aven sudime.

² Golese so o Dol ka sudil tumen sar so tumen sudin averen. Thaj save merasa ka merin averen, gasava merasa tumen ka meril o Dol.

³ Sose diće i treska ane će phralesi jakh, a o kaš ani ćiri jakh ni diće?

⁴ Thaj sar šaj vaćare će phralese: ‘Ačh te ikalav i treska tar ćiri jakh’, a dikh, ćiro kaš ani jakh si po baro.

⁵ Dujemujengo! Ikal angleder ćiro kaš andari ćiri jakh, tegani po šukar ka diće te ikale će phralese i treska andari jakh.

⁶ Ma den o svetipe e džuklende, golese so e džukle irindoj ka pharaven tumen ke kotora! Thaj ma čhuden e bisera angle bale, te ma uštaven len.”

*O Isus sikavol kaj o Dol odgovoril ke molitve
(Lk 11,9-13)*

⁷ O Isus vadži vačarda: "Mandën thaj ka dol pe tumende! Roden thaj ka aračhen! Maren thaj ka putavol tumende!

⁸ Golese kaj savore save mandën, dol pe lende, save roden aračhen, save maren, putavol pe lende.

⁹ Ko tumendar pe čhaveše ka dol bar kana bi rodola mangro?

¹⁰ A te manglja mače dal ka dol le sape?

¹¹ Kana tumen, bišukar manuša, džanen šukaripe te den tumare čhaven, kobor tumaro Dad savo si ko nebo ka dol šukaripe pobut kolende save mandën lestar."

¹² "Gija, sa so mandën e manuša te čeren tumende, tumen čeren lende, golese kaj gova si o sikajipe tare sa e Mojsijas o zakon thaj e lila save pisisade e prorokura."

*O Isus sikavol kaj o drom dži o nebo si pharo
(Lk 13,24)*

¹³ O Isus vadži vačarda: "Den ko tesno vudar! Golese kaj o bulo vudar thaj o bulo drom inđarol ano propast thaj but džene džan gole dromesa.

¹⁴ But si tesno o vudar thaj o drom savo inđarol ano džuvdipe thaj zala si gola save aračhen le!"

*O Isus sikavol sar te pindžara e xoxavne
prorokuren
(Lk 6,43-44)*

¹⁵ O Isus vadži vačarda: "Aračhen tumen tare xoxavne prorokura, save aven urade ane bakresi morči, al andral ane ile si divlja ruva save mandën te xan tumen.

¹⁶ Palo lengo bijandipe ka pindžaren len. Dal tare kangre šaj čide drakha il tare čičke šaj čide smokve?

¹⁷ Ke gasavo način e lače kašta bijanen lačo bijandipe, a e bilače kašta bijanen bilačo bijandipe.

¹⁸ Našti e šukar kašta te bijanen bilačo bijandipe thaj bilače kašta te bijanen lačo bijandipe.

¹⁹ Gija, sa e kašta save ni bijanen lačo bijandipe, činen pe thaj čhuden pe ani jag.

²⁰ Gijate palo lengo bijandipe ka pindžaren e xoxavne prorokuren.”

O Isus sikavol kaj si o nebesko Carstvo baše poslušna sikade

(Lk 13,25-27)

²¹ O Isus vadži vačarda: “Ni ka dol dži jekh savo vačarol ‘Gospode, Gospode’, ano Carstvo e neboso, nego ka den samo kola save šunen thaj čeren o manglipe me Dadeso.

²² But ka vačaren ane gova đive ko sudo: ‘Gospode, Gospode! Na li ane čo alav pro-rokuisadam? Čire alavesa e benđen ikaldam thaj čire alavesa but čuda čerdam?’

²³ I tegani me ka phenav lenđe: ‘Nikad ni džangljem tumen. Džan mandar tumen save phađen e Devleso zakon.’ ”

O Isus vačarol tare duj manuša save čeren čhera

(Lk 6,47-49)

²⁴ O Isus vadži vačarda: “Golese, dži jekh savo šunol kala mingre lafura thaj čerol len, vov si

but džanglo, sar manuš savo ćerol po ćher ko temelji taro bar.

²⁵ Golese kana perol o bršnd thaj aven e paja thaj phurden e balvalja thaj ćalaven ane gova ćher, vov ni perol, golese kaj si o temelji po bar.

²⁶ A dži jekh savo šunol kala mingre lafura, a ni ćerol len, vov si sar dilo manuš, savo ćerol po ćher pi pošik.

²⁷ Golese kana perol o bršnd thaj aven e paja thaj phurden e balvalja thaj ćalaven ane gova ćher thaj o ćher perol dži ko temelji.”

²⁸ Kana završisada kava vaćaripe o Isus, but manuša ćudisajle so šunde leso sikajipe,

²⁹ golese kaj sikada sar kova savo isi le zuralipe, a na sar e učitelja tare Mojsijaso zakon.

8

O Isus sastarol e gubavco

(Mk 1,40–45; Lk 5,12–16)

¹ A kana o Isus ulilo taro brego, pale leste phirena but manuša.

² Tari jekh drom o gubavo manuš avilo thaj pelo ke pe koća thaj vaćarda: “Gospode! Ako mande, šaj te sastare man!”

³ O Isus vazdija po va, dolda le thaj phenda: “Mangav. Av thodo!” Thaj o manuš sigate thodilo tari guba.

⁴ Tegani vaćarda lese o Isus: “Dikh te ma vaćare khanikase, nego tu dža i sikav tut e sveštenikose. Inđar žrtva sar so zapovedisada o Mojsije ano zakon bašo ćiro thodipe, te bi avola tut svedočanstvo angle lende.”

*O kapetano sikavol pozuralo pačajipe ano Isus
(Lk 7,1-10; Jn 4,43-54)*

⁵ A kana o Isus avilo ano Kafarnaum, avilo paše leste jekh rimsko kapetano thaj rodija lestar pomoć.

⁶ Vaćarda lese: “Gospode, mo sluga pašljol paralizovano čhere thaj but mučil pe!”

⁷ A o Isus phenda lese: “Me ka avav te sastarav le.”

⁸ Thaj o kapetano vaćarda: “Gospode! Naj sem dostojno te ave tali mi streja. Samo vaćar jekh lafi thaj mo sluga ka sastol.

⁹ Golese kaj sem i me manuš tale nekaso autoritet thaj isi man tale mande vojnatura. Kana vaćarav jekhese: ‘Dža’, thaj džal. Kana vaćarav dujtone: ‘Av’, thaj avol. Kana vaćarav mingre slugase: ‘Ćer’, thaj vov ćerol gova.”

¹⁰ A kana o Isus šunda kava, čudisajlo taro kapetano thaj vaćarda kolende so džana pale leste: “Čaće vaćarav tumende, ni arakhljem ni jekhe ano Izrael kas isi gaći pačajipe.

¹¹ A vaćarav tumende, kaj but manuša taro sa o sveto, taro istok thaj taro zapad, ka aven thaj ka bešen ko astali ki bari gozba e Avraamesa, e Isaakosa thaj e Jakovesa ano Carstvo e neboso,

¹² a e čhave taro Carstvo ka aven čhudime avral thaj dur ano embaro mrako, gothe but ka roven thaj ka škripin dandencar.”

¹³ E kapetanose vaćarda o Isus: “Dža! Nek avol gija sar paćajan!” Thaj o sluga e kapetanoso ane gova sato sastilo.

O Isus sastarol bute dženen

(Mk 1,29-34; Lk 4,38-41)

¹⁴ Thaj kana avilo o Isus ano čher e Petreso, dikhlja e Petrese sasuja sar pašljol thaj tresil la i groznica.

¹⁵ O Isus dolda la taro va thaj tari jekh drom e Petrese sasuja i jag mukhlja. Voj uštili thaj služisada e Isuse.

¹⁶ A kana peli i rat, anglo Isus ande pherdo manušen ane kaste sesa e bilačhe duxura. A vov pe lafesa tradija e bilačhe duxuren thaj sastarda sa e nasvalen,

¹⁷ te pherdol kova so vačarda o proroko Isaija:

“Vov e slabostura amare lija
thaj sa amaro nasvalipe inđarda.”

O Isus sikavol kobor si pharo te džal pe lese dromesa

(Lk 9,57-62)

¹⁸ Thaj kana dikhlja bute manušen paše peste, o Isus vačarda pe sikadende te načnen ki aver rig taro jezero.

¹⁹ Thaj avilo jekh učitelji taro Mojsijaso zakon thaj phenda: “Učitelju, ka džav tusa kaj tu ka dža.”

²⁰ Thaj o Isus vačarda lese: “E lisicen isi jazbine thaj e čiriklja e nebeska isi len gnezdura: Me o Čhavo e manušeso naj man kaj mo šoro te pašljarav.”

²¹ A aver tare sikade lese vačarde lese: “Gospode! Mukh ma angleder te džav te prahov me dade.”

²² A o Isus vačarda lese: “Av pale mande, a ačhav e mule, nek prahon pe mulen!”

O Isus ačhaval i bari balval

(Mk 4,35–41; Lk 8,22–25)

²³ Tegani đelo o Isus ano čamco thaj pale leste đe le se sikade.

²⁴ Bari balval tari jekh drom phurdija ko jezero thaj e talasura pherde o čamco pajesa. A o Isus suta.

²⁵ A e sikade avile paše leste, vazdije le taro sojipe thaj vačarde lese: “Gospode! Ikal amen! Ka tasiva!”

²⁶ O Isus vačarda lenđe: “Sose but daraljen, sose gaći zala pačan?” Tegani uštalo thaj nare-disada e balvaljaće thaj e pajenđe thaj avilo baro bišundipe.

²⁷ A e manuša čudisajle thaj vačarde: “Savo si kava kaj šunen le e balvalja thaj e paja?”

O Isus sastarol duje manušen, ane kaste si e benga

(Mk 5,1–20; Lk 8,26–39)

²⁸ A kana avilo ki aver rig e jezerosi ani phuv i gadarinsko,* arakhlje e Isuse duj manuša ane kaste sesa e bilače duxura, save ikljona andare limora. Sesa gaći opasna te naštine khoni te načhol gole dromestar.

²⁹ Gola duj džene dije vika: “So mande amen-dar, Čhaveja e Devleso? Akari aviljan angleder o vreme te muči amen?”

³⁰ A po dur lendar čarona pherdo bale.

* **8,28** Ane nesave lila ačhol geraska il gergesinska thana

³¹ Thaj e benga molisade e Isuse vačarindoj: “Te tradijan amen, bičhal amen ane kola pherdo bale.”

³² A o Isus vačarda lende: “Džan!” Thaj e benga iklile tare kala duj džene thaj đele ane bale. Thaj tari jekh drom sa e bale taro brego čhudije pe ano jezero thaj sa tasile.

³³ A e manuša save aračhena e balen našle, avile ano foro thaj sa so dikhlje odori vačarde so sasa e manušencar ane kaste sesa e bilačhe duxura.

³⁴ Thaj savore andaro foro avile pašo Isus, pa kana dikhlje le, molisade le te džal andaro lengo than.

9

*O Isus sastarol e manuše savo našti phirol
(Mk 2,1-12; Lk 5,17-26)*

¹ Tegani o Isus dija ano čamco thaj nakhlo ki aver rig e jezerosi thaj irisajlo ane po foro.*

² Tegani nesave murša ande anglo Isus e manuše savo pašljola, golese so naštine te phirol.

Thaj kana dikhlja o Isus lengo pačajipe, vačarda e manušese savo pašljol: “Ma dara, mo čhavo, oprostini pe će grehura.”

³ Tegani nesave učitelja tare Mojsijaso zakon vačarde ane peste: “Kava manuš hulil po Dol.”

⁴ O Isus džanglja so mislin thaj vačarda lende: “Sose mislin bilačhe ane tumare ile?”

⁵ Gija, so si poloche te phenol pe: ‘Oprostime si čire grehura’, il te phenol pe: ‘Ušti thaj phir’?

* **9,1** Kafarnaum

⁶ Ka sikavav tumende mi zor, te džanen kaj isi man vlast, me o Čhavo e manușeso, ki phuv te oprostiv e grehura.” Irisajlo premalo manuș savo naști phirol thaj phenda lese: “Uști, le čo than kaj pašljiljan thaj dža tuće čhere.”

⁷ Thaj o manuș savo naštime te phirol uštilo thaj đelo pese čhere.

⁸ A kana gova dikhlje e manuša, but darajle thaj lije te hvalin e Devle, so dija gasavo vlast e manușende.

O Isus akharol e Mateje
(Mk 2,13-17; Lk 5,27-32)

⁹ Sar đelo o Isus gothar, dikhlja jekhe manușe sar bešlo ki carina, kaso alav sasa Matej thaj vačarda lese: “Av pale mande!” O Matej uštilo thaj đelo pale leste.

¹⁰ Thaj kana o Isus xalja mangro ano čher e Matejeso, but carincura thaj grešnjikura avile thaj xalje mangro e Isusesa thaj lese sikadencar.

¹¹ Kana gova dikhlje e fariseja vačarde lese sikadende: “Sose tumaro učitelji xal e carincurencar thaj e grešnjikurencar?”

¹² A o Isus šunda gova thaj vačarda: “Ni trubul e sastende doktori, al e nasvalende trubul.

¹³ Nego dičhen te sikljon so značil: ‘O milosrđe mangav a na samo žrtva.’ Golese, ni aviljem te akharav e pravednikuren nego e grešnjikuren.”

O Isus sikavol taro post
(Mk 2,18-22; Lk 5,33-39)

¹⁴ Tegani avile e Jovanese e Krstiteljese sikade pašo Isus thaj pučlje: “Sose čire sikade ni postin sar so posti amen thaj e fariseja?”

¹⁵ O Isus lende vačarda: "Šaj li kola so avile ko abav te aven žalna kana si lencar o džamutro? Al ka avol o đive kana lendar ka len e džamutre thaj tegani ka postin.

¹⁶ Khoni ni suvol nevo kotor e šejengo te učharol i rupa ko purano fostano. Golese kaj ka cidol pe kana ka thovol pe thaj pobari rupa ka avol pale gova.

¹⁷ Thaj khoni ni čhorol nevi mol ane purane mehura, golese kaj e mehura ka pharadon a i mol ka čhordol. Nego nevi mol čhuvol pe ane neve mehura i gija i mol thaj e mehura ka aračhen pe."

*O Jair thaj i džuvli tare savi thavdol rat
(Mk 5,21-43; Lk 8,40-56)*

¹⁸ Dok gija o Isus vačarda lencar, jekh šorutno e sinagogako avilo paše leste thaj pelo ke pe koča thaj vačarda lese: "Mi čhej akana muli, al tu av, čhuv čo va pe late thaj voj ka avol džuvdi."

¹⁹ Tegani uštalo o Isus thaj đelo palo šorutno pe sikadencar.

²⁰ A nesavi džuvli savi dešuduj berš sasa nasvali taro thavdipe o rat, nakhli pale Isuseso dumo thaj dolda le taro teluno kotor taro fostano.

²¹ Golese kaj vačarda ane peste: "Samo te dolav man pe leso fostano, ka sastivav."

²² A o Isus irisajlo thaj dikhlja e džuvlja thaj vačarda laće: "Ma dara, mi čhej, čo pačajipe sastarda tut."

Thaj i džuvli sastili ane gova sato.

²³ Kana avilo o Isus ane šorutneso čher, dikhlja e bašalnen thaj e manušen save den vika zurale.

²⁴ Thaj vačarda: "Crden tumen! Golese so i čhejori ni muli, nego sovol."

Al von marde muj lesa.

²⁵ Kana tradija e manušen avral, o Isus ċelo andre, dolda la taro va thaj voj uštali.

²⁶ A tare gova so sasa šundilo o lafi ani sa goja phuv.

O Isus sastarol duje kore manušen

²⁷ Kana o Isus ċelo gothar, pale leste ċele duj kore manuša thaj dije vika: "Smilui tu pe amende, Čhaveja e Davideso!"

²⁸ A kana avilo ano čher, avile paše leste e kore thaj pučlja len o Isus: "Pačan li kaj me šaj te čerav gova?"

A von vačarde lese: "Va, Gospode."

²⁹ Tegani dolda lenċe jakha thaj vačarda: "Palo tumaro pačajipe nek avol tumenċe!"

³⁰ Thaj putajle lenċe jakha.

Thaj o Isus zurale pretisada len: "Dičhen te ma vačaren khanikase."

³¹ Al von kana iklile, vačarde savorenċe ani sa goja phuv.

O Isus sastarol e lalore

³² Kana von iklile, ande anglo Isus manuše lalore ane savo sasa o bilačo duxo.

³³ Thaj o Isus ikalda e benċe, tegani lija te vačarol o laloro. Thaj but džene sesa oduševime thaj vačarde: "Kava ni dikhljam vadži ano Izrael."

³⁴ A e fariseja vačarena: "Vov tradol e benċen ano pomoć e šorutnesa tare bengla."

O Isus dičhol e manušen ani potreba

³⁵ O Isus delo pe sa e forura thaj e gava thaj sikada e manušen ane lende sinagoge. Sikada taro Lačo Lafi taro Carstvo thaj sastarda tare svako nasvalipe thaj bizuralipe ane manuša.

³⁶ A kana dičhola e manušen sasa le žal lende, golese kaj sesa hasarde thaj mukhle sar bakre bizo pastiri.

³⁷ Tegani vačarda pe sikadende: “Ćidipe si but baro al bučarne si zala.

³⁸ Molin tumen e gospodarese taro ćidipe te bičhalol bute bučarnen ke piro ćidipe.”

10

O Isus bičhalol e dešudujen

(Mk 3,13-19; 6,7-13; Lk 6,12-16; 9,1-6)

¹ O Isus dija vika pe dešuduje (12) sikaden thaj dija len zuralipe te traden e bilače duxuren, te sastaren sa o nasvalipe thaj sa o bizuralipe.

² A kava si e alava tare dešuduj apostolura:

Angluno o Simon savo akharol pe Petar

thaj o Andrija leso phral,

o Jakov e Zevedejeso čhavo

thaj leso phral o Jovan,

³ o Filip

thaj o Vartolomej,

o Toma

thaj o Matej o carinco,

o Jakov e Alfejeso čhavo

thaj o Tadej,

⁴ o Simon o Zilot

thaj o Juda o Iskariotsko, so izdajisada e Isuse.

⁵ Bičhalda o Isus kale dešudujen sikaden thaj naredisada lende: "Ma džan ke abandžije thaj ma džan ki ni jekh foro o Samarijansko.

⁶ Nego džan ke hasarde bakre tare Izraelska manuša.

⁷ Džan thaj propovedin: 'Sigate avol o Carstvo e neboso.'

⁸ E nasvalen sastaren, e mulen vazden, e gubavonen thoven, e benđen traden. Badava dobisaden, badava den.

⁹ Ma čhuven te inđaren tumencar ni zlatna, ni srebrna, ni bakarna parave ane tumare kuštika,

¹⁰ ni trasta ko drom, ni dujto gad ni duj para sandale, ni rovli, golese kaj si o bučarno dostojno pe plataće.

¹¹ Ane savo foro il gav aven, roden ko ka primil tumen, gothe ačhen sa dži kaj ni džan tar gova than.

¹² A kana džan ano čher, vačaren: 'Mir kale čhereste.'

¹³ Thaj te primisade tumen, ka avol tumaro mir ane gova čher. Te ni primisade tumen, o mir tumaro ka iril pe tumende.

¹⁴ A kaj ni manden tumen, niti šunen tumen so phenen lende, ikljen taro gova čher il foro em tresin o praho tare tumare pingre, te ma bi avola tumen khanči lencar.

¹⁵ Čače vačarav tumende, ko Sudnjo đive po ločhe ka avol e manušenje ani Sodoma thaj ani Gomora nego e manušenje ane thana save ni šunde tumen!"

*O Isus vačarol tare progonstvura
(Mk 13,9-13; Lk 21,12-17)*

¹⁶ O Isus vadži vačarda: "Dičhen, me bičhalav tumen sar bakren maškare ruva. Golese aven but džanglje sar sapa, a birumime sar o golubo.

¹⁷ Aračhen tumen, golese kaj nesave manuša ka den tumen ke sudura thaj ke sinagoge ka aven bičujime.

¹⁸ Baše mande ka ikalen tumen angle vladara thaj angle carura te bi svedočina lenđe thaj kolende save si abandžije.

¹⁹ A kana ka phanden tumen, ma daran tegani sar thaj so ka vačaren, golese ane gova sato ka dol pe tumende so te vačaren.

²⁰ Golese so tumen ni ka vačaren, nego ka vačarol andar tumende o Duxo tumare Dadeso savo si ko nebo!

²¹ O phral e phrale ka dol te mudarol pe thaj o dad e čhave. E čhave ka ušten pe dada thaj pe deja, a von ka den te mudaren len.

²² Thaj khoni ni ka mandol tumen me alavese, a ko ačhol dži ko krajo pačavno, ka spasil pe.

²³ Thaj kana traden tumen ane jekh foro, našen ane aver! Golese kaj vačarav tumende čače: Ni ka resen te čeren tumari bući ane sa e forura ano Izrael dok ni avav me, o Čhavo e manušeso.

²⁴ Ni jekh sikado naj po baro tare po učitelji, ni sluga upreder po gospodari.

²⁵ Dosta si e sikadese te avol sar po učitelji thaj o sluga sar po gospodari. Kana man e šorutne e čhereso akharen 'Veelzevul'*, kobor po bilače ka akharen tumen, mingre čherutnen?"

*Kastar trubul te daral pe
(Lk 12,2-7)*

* **10,25** Satana

²⁶ O Isus vadži vačarda: “Ma daran tare manuša, golese so naj gova so si garado a so ni ka avol putardo thaj naj gova so si čorale so ni ka šundol.

²⁷ So vačarav tumenđe ano mrako, vačaren ano svetlo. Thaj so vačarav tumenđe po zala ko kan, tumen vačaren zurale pe krovura.

²⁸ Ma daran kolendar so mudaren o telo a i duša našti mudaren. Daran kolestar sostar šaj i duša thaj o telo te uništil pe ani jag savi ni ačhol.

²⁹ Ni li bičindol i čirikli emcikne paraće? Thaj ni jekh našti perol ki phuv bizo dopuštenje tumare Dadeso savo si ko nebo.

³⁰ A tumare sa e bala ko šoro si đinde.

³¹ Ma daran, golese kaj sen tumen but po vredna tare čiriklja.”

*E sikade ka priznajin e Isuse angle manuša
(Lk 12,8-9)*

³² O Isus vadži vačarda: “Gija, ko man priznajil angle manuša kate ki phuv, me ka priznajiv le anglo mo Dad savo si ano nebo.

³³ A ko odreknil pe mandar angle manuša kate ki phuv, me ka odrekniv man lestar anglo mo Dad savo si ko nebo.”

*Sar e manuša trubun te služin e Isuse
(Lk 12,51-53; 14,26-27)*

³⁴ O Isus vadži vačarda: “Ma te den godi kaj me aviljem te anav mir ki phuv. Ni aviljem te anav mir nego mačo.

³⁵ Aviljem te ulavav:

‘e manuše taro dad leso
thaj e čheja tari dej laći

thaj e bora tari sasuj laći.

³⁶ E manušese dušmanura ka aven e čherutne lese.'

³⁷ Ko po but mandol pe dade thaj pe da mandar, naj dostojno te avol mo sikado. Thaj ko mandol pe čhave il pe čheja po but mandar, naj dostojno te avol mo sikado.

³⁸ Ko ni lol po krsto i ni džal pale mande, naj dostojno te avol mo sikado.

³⁹ Ko mandol te aračhol piro džuvdipe, ka hasarol le, al ko hasarol piro džuvdipe paše mande, ka aračhol le."

Nagrada kolende so primin e sikaden

(Mk 9,41)

⁴⁰ O Isus vadži vačarda: "Ko tumen primil, man primil, a ko primil man, primil e Devle so man bičhalda.

⁴¹ Ko primil e proroko golese kaj si proroko, plata proročko ka primil. Ko primil e pravedniko golese so si pravedno, pravedničko plata ka primil.

⁴² Ko dol samo jekh tahtaj šudre pajesa em-cikne manuše golese so si mingro sikado, čače vačarav tumende, lesi nagrada ni ka hasardol."

11

O Isus thaj o Jovan o Krstitelj

(Lk 7,18-35)

¹ Kana o Isus završisada te sikavol pe dešuduje (12) sikaden, đelo gothar te sikavol thaj te vačarol e Devleso Lafi ane forura e Galilejska.

² A kana o Jovan o Krstitelj sasa phanglo, šunda e Hristese buća thaj bičhalda pe sikaden

³ te pučen le: "Tu li san gova savo trubul te avol, il te ađućara avere?"

⁴ A o Isus vaćarda e Jovanese sikadende: "Džan i vaćaren e Jovanese so šunen thaj so dičhen:

⁵ 'E kore dičhen, e bande phiren, e gubava thodon, e kašuče šunen, e mule ušten, a e čororende vaćarol pe o Lačo Lafi.

⁶ Blago kolese savo ni sablaznil pe mandar!' "

⁷ A kana e Jovanese sikade ċele, lija o Isus te vaćarol e manušenje taro Jovane: "So ikliljen te dičhen ki pustinja? I trska, savi bandol ki balval? Na.

⁸ Il so ikliljen te dičhen? Manuše savo urado ane barvale šeja. Na, kola save inđaren barvale šeja bešen ke carska čera.

⁹ Il so ikliljen te dičhen? E proroko? Va, me vaćarav tumende, po but taro proroko.

¹⁰ Golese so si o Jovane manuš kastar o Dol vaćarda ane piro Sveto lil:

'Akh, me bičhalav angle tute me glasniko, savo ka pripremil tuće o drom.'

¹¹ Čaće vaćarav tumende: nijekh maškare sa save si bijande naj po baro taro Jovane o Krstitelj, a emcikno ano Carstvo e neboso si po baro lestar!

¹² A taro vreme e Jovaneso e Krstiteljeso dži akana, o Carstvo e neboso trpil nasilje thaj e nasilna manuša grabin te len le.

13 Golese, kaj sa e prorokura thaj e Mojsijaso zakon prorokujisade taro Carstvo dži o Jovane.

14 Thaj te mangljen te pačan, vov si kova Ilija savo trubuja te avol.

15 Kas isi kana te šunol nek šunol.”

16 “A kasa te uporediv e ađivesutne manušen? Von si sar čhavore save bešen ko trgo e foroso thaj den vika jekh avere:

17 ‘Bašaldam tumenđe vesela đilja,
a tumen ni čhelden.
Đilabijam tumenđe žalna đilja,
a tumen ni rujen.’

18 Golese kaj, avilo o Jovane, savo ni xalja šukaripe thaj ni pijola mol, a von vačaren: ‘O beng si ane leste.’

19 Tegani aviljem me, o Čhavo e manušeso, savo xav šukaripe thaj pijav mol, a tumen vačaren: ‘Dikh manuš xalano thaj mato! Amal e carincurengo thaj avere grešnikurengo!’ Al e Devleso mudrost ka opravdilpe pe bućencar.”

*O Isus koril e bipačavanen
(Lk 10,13-15)*

20 Tegani lija o Isus te koril e manušen ane forura ane save ćerda embare čudura, golese so von ni pokaisajle:

21 “Pharo tumenđe manušalen taro Horazin! Pharo tumenđe manušalen, tari Vitsaida! Golese kaj e Tirose thaj e Sidonese manušenđe te avena gasave čudesura sar ke tumende, odavno bi pokajina pe thaj bi uravena pe ane pokajnička

šaja thaj pe po šoro bi čorena pese praho pašo pokajipe.

²² A vačarav tumenđe, po loče ka avol e manušenđe taro Tir thaj e manušenđe taro Sidon ko đive e bare sudose nego tumenđe.

²³ A tumen manušalen taro Kafarnaum! Dži o nebo li ka ušten? Na! Dži o than kaj si e mule ka peren. Golese te avena gaći čudura ani Sodoma kobor sesa maškar tumende thaj von bi pokajina pe, pa bi ačhola i Sodoma sa dži ađive.

²⁴ A vačarav tumenđe kaj po loče ka avol e manušenđe tari phuv i Sodoma ko đive e bare sudose nego tumenđe!"

*E Isusesi molitva pašo zahvalipe
(Lk 10,21-22)*

²⁵ Ane gova vreme vačarola o Isus: "Hvaliv tut, Dade, Gospode taro nebo thaj tari phuv, so kava garadan tare but gođavera thaj tare haljarde a sikadan gova e ciknenđe.

²⁶ Va, Dade, gova sasa ćiro manglipe te ćere gija.

²⁷ Mandě mo Dad dija sa. Khoni ni džanol e Čhave dži o Dad, ni e Dade ni džanol khoni dži o Čhavo thaj kase o Čhavo mandol te sikadol.

²⁸ Aven mande savore save sen umorna thaj tovarime, me ka odmoriv tumen.

²⁹ Len mingro jaram pe tumende thaj sikljon mandar golese kaj sem kovlo thaj ponizno ano ilo thaj ka aračhen mir ane tumare duše.

³⁰ Golese kaj mingro jaram si lokho thaj mo pharipe naj pharo."

12

O Isus isi le vlast po savato

(Mk 2,23-28; Lk 6,1-5)

¹ Ane gova vreme phirola o Isus pe sikadencar ko savato maškaro điv, a lese sikade bokhajle thaj lije te činen o điv thaj te xan.

² A nesave fariseja dikhlje gova thaj vačarde lese: “Diče, e sikade ćire ćeren so naj dozvolimo ko savato!”

³ A o Isus vačarda lenđe: “Džanav kaj čitisaden so ćerda o David, kana bokhajlo vov thaj lese amala.

⁴ Kana đelo andre ano Čher e Devleso,* e mangre save chuvena pe sar žrtva von xalje, a naj sasa šukar te xan ni vov ni kola so sesa lesa. Gola mangre šajine te xan samo e sveštenikura.

⁵ Džanav kaj čitisaden ane Mojsijaso zakon kaj e sveštenikura ano Hram o savato savo si sveto phađen, gija so služin ane gova dive a palem naj bande.

⁶ Me vačarav tumenđe kaj si kate kova savo si po baro taro Hram!

⁷ Kana bi samo džanena so si gova: ‘O milosrđe mangav a na samo žrtva’, nikad ne bi osudina kolen save naj grešna.

⁸ Golese kaj man, e Čhave e manušese, isi man vlast po savato.”

O Isus sastarol ko savato

(Mk 3,1-6; Lk 6,6-11)

⁹ Pale gova đelo o Isus gothar thaj avilo ane lendi sinagoga.

* **12,4** Čher e Devleso Šatori taro sastanko.

¹⁰ A sasa gothe manuš šuće vastesa.
E fariseja pučlje e Isuse: “Šaj li ko savato te sastarol pe?” Gija von rodije khanči te tužin e Isuse.

¹¹ A vov vačarda lenđe: “Savo tumendar ako isi le jekh bakri pa ako voj ko savato perol ani rupa ni ka lol te ikalol la?

¹² A kobor si o manuš po baro taro bakro! Gija si mukhlo ko savato šukar te ćerol pe.”

¹³ Tegani o Isus vačarda gole manušese: “Pruži ćiro va!”
I vov pružisada piro va thaj leso va sastilo sar o dujto va.

¹⁴ A e fariseja iklile te dogovorin pe sar te mudaren le.

O Isus si e Devleso birime sluga

¹⁵ A o Isus gova dodžanglja thaj đelo gothar.
Pale leste đeje but manuša thaj e nasvalen maškar lende sastarda.

¹⁶ A naredisada lenđe te ma vačaren ko si vov.

¹⁷ Gija pherdilo kova so vačarda o proroko o Isaija:

¹⁸ “Dikh, kava si mingro manglo Sluga,
save me birisadem.
Mingro manglo,
Vov si mo radujipe.

Mo Duxo ka čhuvav pe leste.
Vov ka objavil i pravda sa e manušende.

¹⁹ Ni ka ćerol čingara, ni ka vazdol po glasos,
ke droma khoni ni ka šunol leso glasos.

²⁰ Ni uštadi trska ni ka phađol,
ni ka ačhavol o žaro savo pozala phabol,

sa dži kaj ni anol i pravda dži ki pobeda.

²¹ Ane leso alav ka avol nada sa e manušenje.”

E Isuseso zuralipe si taro Dol

(Mk 3,20–30; Lk 11,14–23; 12,10)

²² Tegani ande angle leste manuše ane kaste sasa bilačo duxo thaj gova manuš sasa koro thaj laloro. O Isus sastarda le, gija gova manuš lija te vaćarol thaj te dićhol.

²³ Sa e manuša so gova dikhlje, sesa zadivime thaj pućlje pe: “Naj li gova o Čhavo e Davideso?”

²⁴ A kana gova šunde e fariseja, vaćarde: “Kava tradol e benđe ano pomoć e Veelzevuleso, savo si šorutno tare bilaće duxura.”

²⁵ A o Isus džanglja so mislin thaj vaćarda: “Dži jekh carstvo savo ulavol pe korkoro pestar, ka aćhol pusto thaj svako foro il familija savi ulavol pe korkori pestar, ka properol.

²⁶ Thaj te o Satana e Satane tradol, korkoro pes ulavol, sar ka aćhol o carstvo leso?

²⁷ Thaj čaće, te Veelzevulesa tradav e benđen, kasa traden tumare čhave e benđen? Golese von ka aven sudije tumare.

²⁸ Al ako li me e Devlese Duxosa tradav e benđen, tegani o Carstvo e neboso avilo maškar tumende.

²⁹ Il sar šaj khoni te avol ano čher e zurale manušese thaj te čorol leso barvalipe, te angleder ni phandol e zurale manuše? Thaj tegani sa andaro čher šaj te čorol.

³⁰ Savo naj mancar, protiv mande si. Savo ni ćidol mancar, čhorol.

³¹ Golese vačarav tumenđe, sa e grehura thaj i hula šaj oprostil pe e manušenđe, al i hula po Sveto Duxo ni ka oprostil pe e manušenđe.

³² Thaj savo vačarol bilačo lafi po Čhavo e manušeso, šaj oprostil pe lese, a savo vačarol bilače po Sveto Duxo ni ka oprostil pe lese, ni ke kava ni ko aver sveto.”

O kaš thaj leso bijandipe

(Lk 6,43-45)

³³ O Isus vadži vačarda: “Sadi lačo kaš thaj leso bijandipe ka avol šukar thaj te sadisadan kaš bilačo, leso bijandipe ka avol bilačo. Golese kaj palo bijandipe pindžarol pe o kaš.

³⁴ Tumen, e sapese čhave! Sar šaj te vačaren šukar, kana sen bilače? Golese kaj o muj vačarol sosa si pherdo o ilo.

³⁵ Šukar manuš tari šukar riznica e ileši ikalol šukaripe, a bilačo manuš tari bilači riznica e ileši ikalol bilačipe.

³⁶ A phenav tumenđe: e manuša, baše dži jekh bikorisno lafi savo vačaren, ka den računo ko sudnjo Đive.

³⁷ Čače, će lafesa ka ave opravdime il će lafura ka osudin tut.”

E Jonaso znako

(Mk 8,11-12; Lk 11,29-32)

³⁸ Pale gova nesave učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e fariseja vačarde: “Učitelju! Amen manga te dikha tutar nesavo znako.”

³⁹ A vov vačarda lenđe: “O bilačo thaj preljubničko bijandipe rodol znako thaj ni ka

dol pe aver znako samo o znako savo sasa e prorokose e Jonase.

⁴⁰ Sar o Jona so sasa ano vođi e bare mačheso trin đive thaj trin raća, gija i me, o Čhavo e manušeso, ka avav ani phuv trin đive thaj trin raća.

⁴¹ E murša tari Niniva ka ušten ko Sudo kale bijandimasa thaj ka osudin len, golese kaj pokaisajle kana šunde e Jonaso sikajipe. Thaj dikh, kate tumencar si po baro taro Jona!

⁴² I Carica taro Jug[†] ka uštol ko Sudo kale bijandimasa thaj ka osudil len, golese kaj avili voj tar aver rig e phuvaći odural te šunol o mudrost e Solomoneso. Thaj dikh, kate tumencar si po baro taro Solomon!”

*O Isus upozoril o bipačavno bijandipe
(Lk 11,24-26)*

⁴³ “Kana o bilačo duxo ikljol andaro manuš, džal ke šuće thana te rodol than pašo odmor thaj ni aračhol le.

⁴⁴ Tegani vaćarol: ‘Ka irima ano čher kotar ikliljem.’ Kana avol, dičhol o čher kaj si čučo, šulado thaj lačhardo.

⁴⁵ Tegani o bilačo duxo džal thaj anol pesa efa averen duxuren po bilače pestar. Savore aven andre te bešen thaj e manušese kastar iklilo o bilačo duxo, akana si but po bilače nego so sasa lese. Gijate ka avol e bilače bijandimasa.”

*Čačukani e Isusesi familija
(Mk 3,31-35; Lk 8,19-21)*

[†] 12,42 I carica tari Saba

⁴⁶ Dži kaj o Isus vačarola e manušende, lesi dej thaj lese phrala avile, ačhile avral thaj manglje te vačaren lesa.

⁴⁷ Thaj khoni vačarda lese: "Akh cí dej thaj će phrala ačhen avral. Manden te vačaren tusa."

⁴⁸ A vov vačarda kolese so phenda lese: "Ko si mi dej? Ko si me phrala?"

⁴⁹ Thaj sikada vastesa premal pe sikade thaj vačarda: "Akh mi dej thaj me phrala."

⁵⁰ Dži jekh savo ćerol o manglipe me Dadeso savo si ko nebo, vov si mo phral, mi phen thaj mi dej."

13

O Isus vačarol taro manuš savo čhudol o seme ki phuv

(Mk 4,1-9; Lk 8,4-8)

¹ Ane gova đive iklilo o Isus taro čher thaj bešlo pašo jezero te sikavol.

² But manuša ćidije pe paše leste, golese đelo ano čamco, bešlo a von ačhile ki obala.

³ Thaj but vačarda lende ane paramiča sar kaja:

"Dikh, iklilo o manuš savo sejil.

⁴ Thaj kana sejisada, nesave semenura pele ko drom, thaj avile e čiriklja thaj sa xalje len.

⁵ A avera pele pe barale thana, kaj ni sasa but phuv thaj o seme sigate barilo, golese kaj ni sasa duboko phuv.

⁶ Thaj kana o kham sasa zuralo, i biljka phabili thaj šućili golese kaj ni sasa la duboko koreno.

⁷ Nesavo seme pelo ane kangre, al barile kangre thaj i biljka tasadili.

⁸ A nesavo seme pelo ki šukar phuv thaj anda bijandipe savo sasa tranda (30), šovardeš (60) thaj šel (100) droma po baro taro kova so sejisade.

⁹ Kas isi kana te šunol nek šunol.”

*Sose o Isus vaćarol ane paramiča
(Mk 4,10-12; Lk 8,9-10)*

¹⁰ Tegani avile pašo Isus lese sikade thaj pućlje le: “Sose tu vaćare lenđe ane paramiča?”

¹¹ A vov vaćarda: “Tumende dija pe te džanen so si garajipe taro Carstvo e neboso, a lenđe ni dija pe.

¹² Golese, kas isi džanglipe ka dol pe lese thaj ka avol le po but. A kas naj džanglipe, ka lol pe i kova so isi le.

¹³ Golese me vaćarav lenđe ane paramiča, golese kaj e manuša dičhen a ni dičhen thaj šunen a ni šunen thaj ni haljaren.

¹⁴ Thaj gija pherdol o proroštvo savo o Dol dija e Isaijase, savo vaćarol:

‘Ka šunen thaj ka šunen,
al ni ka haljaren,
ka dičhen thaj ka dičhen,
al ni ka shvatin.

¹⁵ Golese kaj zurajle e ile kale manušenje,
phareste šunen pe kanencar,
thaj phanglje pe jakha,
te ni dičhen jakhencar,
thaj kanencar te ni šunen,
thaj ilesa te ni haljaren,
thaj te ni irin pe premal mande
te sastarav len.’

¹⁶ A blago tumare jakhende golese so dičhen thaj tumare kanende so šunen.

¹⁷ Čače vačarav tumende, kaj but prorokura thaj čačutne sa e ilesa manglje te dičhen so tumen dičhen, a ni dikhlje thaj te šunen so tumen šunen, a ni šunde.

*O Isus sikavol i paramič taro seme
(Mk 4,13-20; Lk 8,11-15)*

¹⁸ Šunen akana, so značil i paramič taro manuš savo sejil.

¹⁹ Kana khoni šunol o Lafi taro Carstvo thaj ni haljarol, avol o beng thaj čhorol so si sejimo ano leso ilo. Gova si o seme so si po drom sejimo.

²⁰ A o seme savo si sejimo ko baralo than si gova savo šunol o Lafi e Devleso thaj sigate ano radujipe lol pese gova.

²¹ Al naj le koreno ane peste thaj ni ačhol but. Kana avol o bilačhipe il traden le pašo Lafi, sigate perol.

²² Kova seme savo si sejimo ane kangre si gova savo šunol o Lafi, al e brige kale svetose thaj o xoxaipe e barvalimaso tasaven o Lafi thaj ačhol bizo bijandipe.

²³ A o seme savo si sejimo ki lachi phuv si gova savo šukar šunol o Lafi thaj haljarol le. Tegani čače anol šukar bijandipe a jekh seme anol po šel (100) semenura, nesavo seme anol po šovardeš (60) semenura thaj nesavo seme bijanol po tranda (30) semenura.”

O Isus vačarol i paramič taro điv thaj taro kukolj

24 O Isus vačarda lenđe aver paramič: "O Carstvo e neboso si sar manuš savo sejisada lačno seme ane po polje.

25 A kana e manuša sute, avilo leso dušmano, sejisada kukolj maškaro điv thaj đelo.

26 Kana barilo o điv thaj anda bijandipe, sikadilo thaj o kukolj.

27 Tegani avile e manuša save služin e manuše kaso sasa o polje thaj vačarde lese: 'Gospo-darona, na li šukar seme tu sejisadan ani čiri njiva? Kotar akana kukolj?'

28 A vov vačarda lenđe: 'O dušmano gova čerda.'

A e manuša save služin vačarde lese: 'Mande li akana te dža te ikala o kukolj?'

29 A vov vačarda: 'Na, te ikalden o kukolj, šaj te ikalen o điv.

30 Ačhaven nek baron katane dži ko čidipe thaj ko vreme e čidimaso ka vačarav kolende so čiden: Čiden angleder o kukolj thaj phanden le ke snopura te phabarav le, a o điv čuven ano than kaj čuvav mingro điv.' "

O Isus vačarol i paramič taro seme e gorušicako

(Mk 4,30-34; Lk 13,18-21)

31 O Isus vačarda lenđe vadži jekh paramič: "O Carstvo e neboso si sar jekh seme tari gorušica, savo lol o manuš thaj sejil ki piri njiva.

32 A vov si čače emcikno tare sa e semenura, al kana barol, po baro si tare sa e biljke ano vrt thaj kana čerdol kaš, e čiriklja e nebose aven thaj čeren gnezdura thaj bešen pe lese granke."

O Isus vačarol i paramič taro kvasaco

³³ Pale gova vačarda vadži jekh paramič: “O Carstvo e neboso si sar kvasaco savo lol i džuvli thaj čhuvol ane biš (20) kile aro sa dži kaj ni uštol o humer.”

³⁴ Sa kava o Isus vačarola e manušenđe ane paramiča. Thaj bize paramiča khanči ni vačarda lenđe.

³⁵ Gijate pherdilo gova so o proroko vačarda:

“Ka putrav ane paramiča mo muj,
ka vačarav kova so si garado taro postanko
e svetoso.”

O Isus sikavol so si i paramič taro điv thaj o kukolj

³⁶ O Isus ačhada e manušen thaj đelo ano čher. Avile paše leste lese sikade thaj vačarde: “Sikav amen so si i paramič taro kukolj ani njiva.”

³⁷ A vov vačarda lenđe: “Gova savo sejil lačo seme si o Čhavo e manušeso

³⁸ thaj i njiva si o sveto. Lačo seme si e čhave e Devlese carstvose, a o kukolj si e čhave e bendese.

³⁹ A o dušmano savo sejisada len si o beng, a o ćidipe si o kraj e svetoso, a kola so ćiden si e anđelura.

⁴⁰ Sar o kukolj ćidol pe thaj jagasa phabarol pe, gija ka avol ko krajo e svetoso.

⁴¹ Me o Čhavo e manušeso ka bičhalav me anđeluren thaj von ka ćiden tare mingro Carstvo sa e manušen save čhuvena averen pe grehura thaj save phađena e Devleso zakon.

⁴² Thaj ka čhuden len ani jagali kubava. Thaj gothe but ka roven thaj ka škripin dandencar.

⁴³ Tegani e pravedna manuša ka sijajin sar o kham ano Carstvo pe Dadeso. Kas isi kana nek šunol.”

O Isus vaćarol i paramič taro garado barvalipe

⁴⁴ O Isus vadži vaćarda: “O Carstvo e neboso si sar barvalipe garado ano polje. Kana o manuš arakhlja le, palem garada le thaj radosno džal thaj biknol sa so isi le te bi činola gova polje.”

O Isus vaćarol i paramič taro manuš e biserencar

⁴⁵ O Isus vaćarda: “Vadži si o Carstvo e neboso sar trgovco savo rodol šukar bisera.

⁴⁶ Pa kana aračhol jekh but kuč biseri, džal sa biknol so isi le thaj činol le.”

O Isus vaćarol i paramič tari mreža savasa dolen pe mače

⁴⁷ O Isus vaćarda: “Vadži o Carstvo e neboso si sar mreža savi čhudol pe ano more thaj dolol tare sa e vrste mače.

⁴⁸ Kana pherdol, ikalen i mreža upre pi obala thaj bešen. E lače mačhen save ikalde čhuden ane čare, a e bilačhen čhuden palal.

⁴⁹ Gija ka avol ko krajo e svetoso. Ka ikljen e anđelura, ka crden e bilače manušen tare čačutne

⁵⁰ thaj ka čhuden len ani jagali kubava. Gothe but ka roven thaj ka škripin dandencar.”

Nevo thaj purano barvalipe

⁵¹ Pučlja len o Isus: “Haljarden li sa kava?”
Vaćarde lese: “Va, Gospode.”

⁵² A vov vačarda lenđe: “Golese svako učitelji taro Mojsijaso zakon savo avol sikado taro Carstvo e neboso, ka avol sar čherutno savo ikalda andari pi riznica o nevo thaj o purano barvalipe.”

*E Isuse ni manden ano Nazaret
(Mk 6,1-6; Lk 4,16-30)*

⁵³ Thaj kana o Isus vačarda sa kala paramiča, delo gothar.

⁵⁴ Delo ano than kaj barilo, sikada ani lendi sinagoga a e manuša sesa but zadivime thaj vačarde: “Kotar lese gasavo džanglipe thaj zuralipe?”

⁵⁵ Naj li kava e kaštunaleso čhavo? Naj li lesi dej i Marija thaj lese phrala o Jakov, o Josif, o Simon thaj o Juda?

⁵⁶ Lese pheja naj li akate maškar amende? Kotar lese sa kava?”

⁵⁷ Thaj golese ni prihvatisade le.
A o Isus vačarda lenđe: “O proroko si bizo čast samo ano than kaj barilo thaj ano čher piro.”

⁵⁸ Thaj ni čerda but čudura gothe golese kaj sesa bipačavne.

14

*Meripe e Jovaneso e Krstiteljeso
(Mk 6,14-29; Lk 9,7-9)*

¹ Ane gova vreme avilo o glaso dži ko vladari o Irod o Antipa taro Isus,

² thaj vačarda pe manušenđe save služin le: “Gova si o Jovane o Krstitelj; vov uštalo tare mule thaj golese šaj čerol kala čudesura.”

³ Golese o Irod čhuta angleder te dolen e Jovane, phanglja le thaj čhudija le ano phanglipe baši Irodijada i romni e Filipesi savo sasa e Irodeso phral,

⁴ golese kaj o Jovane but droma vačarda lese: “Premalo zakon, našti la te le romnjaće.”

⁵ O Irod manglja te mudarol e Jovane, al darajlo tare manuša golese so smatrisade le sar proroko.

⁶ A kana sasa bijandođive e Irodeso, čhelda i čhej e Irodijači angle leste thaj angle gostura. E Irodeso sasa šukar.

⁷ Golese xalja sovli kaj ka dol la sa so mandol.

⁸ A voj, sikadi tari pi dej vačarda: “Dema ko čaro o šoro e Jovaneso e Krstiteljso.”

⁹ Thaj o caro sasa ožalostime, al golese kaj ni manglja te phađol i sovli savi dija angle gostura, naredisada pe slugende te čeren sa so voj mandol.

¹⁰ Thaj bičhaldal te čhinen e Jovaneso šoro ano phanglipe.

¹¹ E sluge ande e Irodeso e Jovaneso šoro ko čaro, dije le e čhejaće thaj voj dija le pe daće.

¹² Pale gova avile e sikade e Jovaneso, lije leso telo thaj prahosade le. Tegani avile thaj vačarde gova e Isuseso.

*O Isus parvarol po but tare pandž milje dženen
(Mk 6,30–44; Lk 9,10–17; Jn 6,1–14)*

¹³ Kana šunda o Isus so sasa e Jovanesa e Krstiteljso, đelo gothar čamcosa ko pusto than, te bi avola korkoro. Thaj kana gova šunde e manuša, đele pale leste phirindoj tare forura.

¹⁴ Kana o Isus iklilo andaro čamco, dikhlja bute manušen, pelo lese žal lende thaj sastarda lende nasvalen.

¹⁵ Angli rat avile lese sikade thaj vačarde lese: “Kava si pusto than, a akana si kasno. Mukh e manušen, nek džan ane gava te činen pese xamase!”

¹⁶ A o Isus vačarda lende: “Ni trubun te džan. Den len tumen te xan!”

¹⁷ A von vačarde lese: “Akate isi amen samo pandž mangre thaj duj mače!”

¹⁸ A vov vačarda lende: “Anen mande gova akari!”

¹⁹ Thaj e manušenje vačarda te bešen ki čar. Lija kola pandž mangre thaj e duj mače, dikhlja ano nebo, zahvalisada e Devlese bašo xape thaj phaglja o mangro. Tegani o Isus dija len e mangre a e sikade ulade e manušenje te xan.

²⁰ Savore xalje thaj čalile. A pale gova e sikade čidije dešuduj (12) korpe pherde kotora so ačhile.

²¹ A kola so xalje sesa pandž milje (5 000) manuša, a gothe ni sesa đinde e romnja thaj e čhavore.

*O Isus phirol po paj
(Mk 6,45–52; Jn 6,16–21)*

²² Pale gova sigate, terisada o Isus pe sikaden te den ano čamco thaj te džan angle leste ki aver rig e jezerosi, dži kaj vov mučhol e manušen te džan pe dromesa.

²³ Kana mukhlja e manušen, uštalo ko brego te avol korkoro te molil pe. Thaj ki rat gothe sasa korkoro.

²⁴ A o čamco e sikadencar sasa dur tari obala thaj e talasura čalade ano čamco, golese so premal leste phurdija bari balval.

²⁵ A maškare trin em šov o sato sabalje, đelo o Isus premal lende phirindoj po paj.

²⁶ Thaj kana dikhlje e sikade sar phirol po jezero premal lende, darajle thaj vačarde: "Gova si omaja!" Darajle thaj lije te den vika.

²⁷ A o Isus sigate phenda lende: "Šukar si! Me sem, ma daran!"

²⁸ A o Petar vačarda lese: "Gospode! Ako san tu, vačar mande te phirav po paj!"

²⁹ A o Isus vačarda lese: "Phir!" O Petar iklilo taro čamco thaj phirda po paj thaj đelo premalo Isus.

³⁰ Al kana dikhlja i bari balval, darajlo thaj lije te properol ano paj thaj dija vika: "Gospode, pomoži mande!"

³¹ Thaj sigate o Isus pružisada po va te dolol e Petre thaj vačarda lese: "Sose gaći zala pača, sose sumnjisadan?"

³² Thaj kana dije ano čamco, i balval ačhili.

³³ Kola save sesa ano čamco, pele ke pe koča thaj vačarde: "Čače tu san o Čavo e Devleso!"

*O Isus sastarol ani Genisaretsko phuv
(Mk 6,53-56)*

³⁴ Thaj kana nakhle o paj, avile ani phuv i Genisaretsko.

³⁵ Kana pindžarde le e manuša tare gova than, vačarde ani sa goja phuv kaj avilo o Isus thaj ande paše leste e nasvalen.

³⁶ Thaj molisade le samo te dolen pe taro teluno kotor tare leso fostano. Thaj savore save dolde le, sastile.

15

*O Isus vaćarol sar te aven thode anglo Dol
(Mk 7,1-23)*

¹ Tegani avile ko Isus e fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon taro Jerusolim thaj pučlje le:

² “Sose ćire sikade phađen e adetura tare amare purane? Ni ićaren o adeti te thoven pe vasta angleder so ka xan mangro!”

³ A o Isus vaćarda lenđe: “Sose tumen baše tumare adetura phađen e Devleso zakon?”

⁴ Golese kaj o Dol vaćarda: ‘Poštuji će dade thaj će da,’ thaj ‘ko akušol pe dade il pe da te avol kaznimo merimasa!’

⁵ A tumen vaćaren: ‘Vaćarol li khoni pe dadese il pe daće: O pomoć mandar so trubul te dav tumen, xaljem sovli, kaj ka dav sar daro e Devlese,’

⁶ naj dužno te sikavol poštuji pe gija so ka dičhol so trubul e dade em e deja. Gija zane-marin e Devleso Lafi paše tumare adetura.

⁷ Dujemujenđe! Šukar prorokujisada tumen-dar o Isaija, kana vaćarda:

⁸ ‘Kala manuša poštuji man samo vuštencar, a lenđe ile si dur mandar.

⁹ Džabe poštuji man golese kaj si lengo sikajipe manušikane pravil-ura.’ ”

¹⁰ Pale gova o Isus dija vika e manušen thaj vačarda lenđe: “Šunen thaj haljaren,

¹¹ ni meljarol e manuše anglo Dol kova so dol lese ano muj, nego e manuše meljarol kova so ikljol lese andaro muj.”

¹² Tegani avile lese sikade thaj phende: “Džane li kana šunde e fariseja gova lafi, uvredisajle?”

¹³ A vov phenda lenđe: “Svako biljka savi ni sadisada o Dad mingro ko nebo, ka ikalol pe andari phuv.

¹⁴ Mučhen len! Von si kore manuša thaj vodin e koren. A o koro našti inđarol e kore, golese kaj solduj ka peren ani rupa.”

¹⁵ A o Petar vačarda lese: “Vačar amende so mangljan te vačare kale paramičasa taro kova so meljarol e manuše.”

¹⁶ A o Isus vačarda: “Tumen li sen vadži bihaljarde?

¹⁷ Ni li džanen, so dol ano muj, ano vođi džal thaj ikljol avral?

¹⁸ A e lafura save ikljen andaro muj, ikljen andaro ilo thaj gova meljarol e manuše anglo Dol.

¹⁹ Andaro ilo ikljol bilačo gođaveripe, mudaripe, preljube, blud, čoripe, xoxavno sve-dočanstvo thaj vredi.

²⁰ Gova meljarol e manuše, a te xal pe bithode vastencar ni meljarol e manuše anglo Dol.”

*I džuvli savi naj Jevrejka sikavol baro pačajipe
(Mk 7,24–30)*

²¹ O Isus iklilo andari Galileja thaj crdija pe ane tirska thaj sidonska thana.

²² Thaj dikh, i džuvli i Hanaanejka savi bešola ane gola thana, avili ko Isus thaj po but droma dija vika: "Smilui tut pe mande, Gospode, Čhaveja e Davideso! Me čheja but mučil o bilačo duxo thaj but patil!"

²³ A vov khanči ni vačarda e Hanaanejkaće. Gija avile lese sikade paše leste thaj molisade le vačarindoj: "Mukh la te džal, golese kaj bizo ačhipe dol vika pale amende."

²⁴ A vov vačarda lenđe: "Me sem bičhaldo te pomoživ samo e hasarde bakrenđe tare Izraelska manuša."

²⁵ A voj avili, peli angle leste ke koča thaj vačarda:
"Gospode, pomogni mande!"

²⁶ A o Isus vačarda laće: "Naj šukar te lol pe o mangro tare čhave thaj te dol pe e džuklorenđe."

²⁷ A voj vačarda: "Va, Gospode, golese so i e džuklore xan e troške so peren taro astali lenđe gospodarenđe."

²⁸ Tegani o Isus vačarda laće: "O, džuvlije, baro si čiro pačajipe! Nek avol sar so tu mande!" Thaj sastili laći čhej ane gova sato.

O Isus sastarol bute nasvalen

²⁹ O Isus đelo gothar thaj avilo pašo more o Galilejsko. Uštilo ko brego thaj bešlo gothe te sikavol.

³⁰ Avile pašo Isus but manuša thaj ande pesa banden, koren, sakatonen, laloren thaj bute avere nasvalen. Sidarde te čhuven e nasvalen paše Isusese pingre thaj vov savoren sastarda.

³¹ Gijate e manuša sesa zadivime, kaj dikhlje e lalore so vačaren, e sakata so saston, e bande so

šukar phiren thaj e kore so dičhen thaj hvalisade e Devle e Izraelese.

*O Isus parvarol po but tare štar milje džene
(Mk 8,1-10)*

³² O Isus akharda pe sikaden thaj phenda lende: “Žal mande kale manušenje golese kaj trin dive si kate paše mande thaj naj len so te xan. Ni mangav te mukhav len te džan bokhale te ma malaksin ko drom.”

³³ A e sikade vačarde lese: “Kotar amende ke kava than gači mangro te čaljon kala manuša?”

³⁴ Thaj o Isus pučlja: “Kobor mangre isi tumen?”

A von vačarde lese: “Efta mangre thaj zala mače.”

³⁵ A o Isus vačarda e manušenje te bešen ki phuv.

³⁶ Lija kola efta mangre thaj e mačen, dija hvala e Devlese, phaglja thaj dija pe sikadende a e sikade dije e manušenje.

³⁷ Savore xalje thaj čalile. E sikade pale gova lije so ačhilo thaj pherde efta bare korpe.

³⁸ Xalje štar milje (4 000) murša, a gothe ni sesa đinde e džuvlja thaj e čhavore.

³⁹ Tegani o Isus mukhlja e manušen, čhuta pe ano čamco thaj avilo pašo than o Magadansko.

16

*E fariseja thaj e sadukeja roden znako taro Isus
(Mk 8,11-13; Lk 12,54-56)*

¹ Avile pašo Isus e fariseja thaj e sadukeja thaj manglje te iskušin le. Thaj rodije te sikavol lende nesavo znako taro nebo.

² A o Isus vačarda lenđe: “Džanen te vačaren kana perol i rat: ‘Ka avol lačo vreme, golese kaj si o nebo lolo.’

³ A ki sabalin vačaren: ‘Ađive ka avol o bilačo vreme, golese kaj si o nebo lolo thaj mutno.’ Znakura e nebose šaj tumačin, a e znakura kale đivesenđe našti te tumačin?

⁴ O bilačo thaj preljubničko bijandipe rodol znako thaj aver znako ni ka dol pe lenđe, samo o znako savo sasa e prorokoso e Jonaso.”

Pale gova o Isus ačhada len thaj đelo pese.

O Isus upozoril ko farisejsko thaj o sadukejsko kvasaco

(Mk 8,14-21)

⁵ Thaj kana nakhlje ki aver rig e jezerosi, e sikade bistarde te anen pesa o mangro.

⁶ O Isus vačarda lenđe: “Aračhen tumen taro kvasaco o farisejsko thaj o sadukejsko!”

⁷ A von maškar peste vačarde: “Gova si golese so ni andam mangro.”

⁸ A o Isus džanglja sostar vačaren thaj phenda lenđe: “Sose gaći zala pačan? So vačaren maškar tumende, so naj tumen mangro?”

⁹ Vadži li ni haljarden? Ni li den tumen gođi baše pandž mangre ke pandž milje (5 000) džene thaj kobor korpe pherden tare kova so ačhilo?

¹⁰ Ni baše ehta mangre ke štar milje (4 000) džene thaj kobor bare korpe pherden?

¹¹ Sar ni haljaren kaj ni vačardem tumenđe baše mangre? Aračhen tumen taro kvasaco o farisejsko thaj o sadukejsko?”

¹² Tegani haljarde kaj ni vačarda lenđe te aračhen pe taro kvasaco e mangreso, nego taro farisejsko thaj o sadukejsko sikajipe.

*O Petar priznajil kaj si o Isus o Hrist
(Mk 8,27-30; Lk 9,18-21)*

¹³ Kana avilo o Isus ane krajura trujal i Kesarija e Filipesi, pučlja pe sikaden: “So vačaren e manuša, ko sem me, o Čhavo e manušeso?”

¹⁴ E sikade vačarde lese: “Jekh vačarol kaj san o Jovane o Krstitelj, avera o Ilija, a nesave o Jeremija, il jekh tare avera prorokura.”

¹⁵ O Isus vačarda lenđe: “A tumen so phenen: ko sem me?”

¹⁶ A o Simon o Petar vačarda lese: “Tu san o Hrist, Čhavo e džuvde Devleso!”

¹⁷ Thaj vačarda lese o Isus: “Blagoslovime san, Simone, čhaveja e Jonaso! Golese kaj o manuš ni sikada tuće, nego mo Dad savo si ko nebo.

¹⁸ A me vačarav tuće: Tu san o Petar i ke kava bar ka vazdav mi Khandiri thaj e vudara e Hadese* našti nadvladil la.

¹⁹ Thaj ka dav tut e ključura taro Carstvo e neboso: i so phande ki phuv, ka avol phanglo ko nebo thaj so putre ki phuv ka avol putardo ko nebo.”

²⁰ Tegani o Isus pretisada pe sikaden ma khanikase te vačaren kaj si vov o Hrist.

*O Isus vačarol tare piro meripe thaj uštipe tare mule
(Mk 8,31-9,1; Lk 9,22-27)*

* **16,18** so značil “than e mulengo”

21 Od tegani o Isus lija te vačarol pe sikadende putarde, kaj trubul te džal ano Jerusalem thaj but te patil tare starešine, tare šorutne sveštenikura thaj tare učitelja tare Mojsijaso zakon thaj trubul te avol mudardo em o trito đive te uštol.

22 A o Petar crdija le ki rig thaj lija te vačarol lese: "Gospode, nek smiluil pe tuće o Dol! Gova ni trubul te avol tuće!"

23 A o Isus irisajlo thaj vačarda e Petrese: "Dža mandar, Satano! Tu ače mande ko drom, golese kaj tuće ani gođi naj e Devleso, nego o manuškano."

Save trubun te aven e Isusese sikade

24 Tegani o Isus vačarda pe sikadende: "Ko mandol te džal pale mande, trubul te ačhavol korkoro pes, trubul te lol o krsto piro thaj tegani te avol pale mande.

25 Golese ko mandol piro džuvdipe te aračhol, ka hasarol le, a ko hasarol piro džuvdipe baše mande, ka aračhol le.

26 Savo šukaripe ka avol e manuše savo sa o sveto dobil a hasarol po džuvdipe? So šaj o manuš te dol ani zamen baše piro džuvdipe?

27 Golese kaj me, o Čhavo e manušeso, sigate ka avav mingre anđelurencar ani slava mingre Dadesi, tegani ka nagradiv thaj ka kazniv dži jekhe pale lese buća.

28 Čače vačarav tumende: nesave kate save si maškar tumende ni ka okusin o meripe sa dok ni dičhen man, e Čhave e manušese, sar avav mingre Carstvosa."

17

O Mojsije thaj o Ilija sikadile e Isusesse

(Mk 9,2-13; Lk 9,28-36)

¹ Pale šov đive indarda o Isus e Petre, e Jakove thaj e Jovane lese phrale upre ko baro brego, kaj sesa korkore.

² Gothe angle lende menjisada pe thaj leso muj sijajisada sar o kham a lese šeja sesa parne sar o svetlo.

³ Thaj dikh, sikadilo lenđe o Mojsije thaj o Ilija, save lije te vačaren lesa.

⁴ A o Petar vačarda e Isusesse: “Gospode! Šukar kaj sam kate. Ako mande te ćerav trin senice, jekh tuće, jekh e Mojsijase a jekh e Ilijase.”

⁵ I dok vov vačarda, dikh, sjajno oblako učarda len thaj taro oblako šunde glaso: “Kava si mingro Čhavo o manglo, savo si palo mingro manglipe! Le šunen!”

⁶ Kana kava šunde e sikade, pele mujesa dži i phuv thaj darajle but.

⁷ A o Isus avilo, dolda len thaj vačarda lenđe: “Ušten! Ma daran!”

⁸ Kana von vazdije pe jakha, ni dikhlje khanika sem e Isuse.

⁹ Thaj kana ulile taro brego, o Isus naredisada lenđe: “Ma vačaren khanikase so dikhljen sa dok me, o Čhavo e manušeso, ni uštav tare mule.”

¹⁰ E sikade pučlje e Isuse: “Sose tegani e učitelja tare Mojsijaso zakon vačaren kaj angleder trubul te avol o Ilija?”

¹¹ A o Isus vačarda lenđe: “O Ilija čače ka avol angleder thaj sa ka čuvol ke po than.

¹² Al me vačarav tumenđe kaj o Ilija već avilo, a von ni pindžarde le, nego čerde pese lesa so manglje. Gija i me, o Čhavo e manušeso, ka pativ lendar.”

¹³ Tegani haljarde e sikade kaj vačarol lenđe taro Jovane o Krstitelj.

*O Isus sastarol e čhavore
(Mk 9,14–29; Lk 9,37–43)*

¹⁴ A kana avile paše but manuša, avilo nesavo manuš anglo Isus, pelo angle leste ke koča

¹⁵ thaj vačarda lese: “Gospode! Smilui tut me čhavesse, golese kaj isi le padavica thaj but patil. But droma perol ani jag thaj ano paj.

¹⁶ Andem le ke će sikade, a naštine te sastaren le.”

¹⁷ A o Isus vačarda lenđe: “Tumen, o bi-pačavno thaj rumimo bijandipe! Dži kana ka avav tumencar? Dži kana ka trpiv tumen? Anen le akari!”

¹⁸ Gija o Isus naredisada e bilačhe duxose thaj vov sigate iklilo andro čhavoro, a vov sastilo ane gova sato.

¹⁹ Tegani avile e sikade dži ko Isus thaj korkore pučlje le: “Sose amen naštine te trada e bilačhe duxo?”

²⁰ O Isus vačarda lenđe: “Golese so isi tumen zala pačajipe. Čače vačarav tumenđe, ako isi tumen pačajipe sar o seme tari gorušica, šaj vačaren kale bregose: ‘Nakh akatar odori’, thaj ka načhol. Khanči ni ka avol tumenđe nemoguće.

²¹ [Al kaja vrsta tare bilačhe duxura šaj tradol pe samo e molitvasa thaj e postimasa.]”

O Isus palem vačarol tare piro meripe thaj uštipe tare mule

(Mk 9,30–32; Lk 9,43–45)

²² Kana e sikade čidije pe ani Galileja, vačarda lenđe o Isus: “Me, o Čhavo e manušeso, sigate ka avav predajimo ane vasta e manuškane,

²³ ka mudaren man, a trito đive ka uštav tare mule.” Thaj e sikade sesa but bibaxtale.

O Isus sikavol taro Hrameso porezi

²⁴ Kana e sikade avile ano Kafarnaum, avile pašo Petar e poreznikura taro hram, save čiden po duj drahme* thaj vačarde e Petrese: “Na li tumaro učitelji počinol o hramsko porezi?”

²⁵ O Petar vačarda: “Počinol.” Thaj kana dija ano čher, o Isus angleder pučlja le: “So misli, Simone? Kastar e carura e phuvaće čiden i carina thaj o porezi? Tare pire čhave il tare avera čhave?”

²⁶ A o Petar vačarda lese: “Tare avera.”

A o Isus vačarda lese: “Gija, e čhave ni počinen. Von si oslobodime.

²⁷ Al te ma uvredi len, dža thaj čhude i udica ano paj. Save mače angleder dole, putar lesu muj thaj ka arače štar drahme. Le thaj počin o porezi mande em tuće.”

18

Ko si embaro ano Carstvo e neboso?

(Mk 9,33–37; 9,42–48; Lk 9,46–48; 17,1–2)

* ^{17,24} Jekh drahma sasa la vrednost sar jekh đive te ćere bući

¹ Ane gova sato avile dži ko Isus lese sikade thaj pučlje le: “Ko si embaro ano Carstvo e neboso?”

² O Isus dija vika jekhe cikne čhavore, čhuta le maškare lende

³ thaj vačarda lende: “Čače vačarav tumende, ako ni promenin tumen thaj ni aven sar cikne čhavore, nisar našti džan ano Carstvo e neboso!

⁴ Savo gija ponizil pe sar gova čhavoro, vov si embaro ano Carstvo e neboso.

⁵ Thaj ko primil jekhe gasave čhave zbog mande, man primil.

⁶ Te khoni inđarda ano greh jekhe tare kala cikne save pačan ane mande, pošukar si lese te phanden baro bar tari vodenica ke lesi kor thaj te avol tasado ani dubina e moresi.

⁷ Pharo e manušende ano sveto golese so ćeren te perol pe ano greh! Golese kaj trubul te aven e iskušenjura save inđaren ano greh, al pharo kole manušese pe kaste e iskušenjura aven.

⁸ Ako ćo va il ćo pingro inđarol tut ane grehura, ćhin le thaj ćhude le tutar. Pošukar si tuće te ulje ano džuvdipe bizo meripe sakato il bango, nego duje vastencar thaj duje pingrencar te ćhuden tut ani jag savi ni aćhol.

⁹ Thaj ako ći jakh inđarol tut ano greh, ikal la thaj ćhude la tutar. Pošukar si tuće te ulje ano životu jekhe jakhasa, nego duje jakhencar te ćhuden tut ani jag savi ni aćhol.

¹⁰ Pazin te ma dićhen barikane nijekhe tare kala ciknen, golese me vačarav tumende kaj e anđelura lende ko nebo stalno aćhen anglo mo Dad savo si ko nebo.

¹¹ [Golese kaj me o Čhavo e manušeso aviljem te rodav thaj te spasiv e hasarden.]”

*O Isus vačarol paramič tari hasardi bakri
(Lk 15,3-7)*

¹² “So den gođi? Ako e manuše isi šel bakre thaj jekha hasarol, ni li ačhavol vov enjavardeš thaj enja po brego thaj džal te rodol kola so hasardili?

¹³ Thaj ako aračhol la, čače vačarav tumende, vov pobut radujil pe kala jekha so arakhlja, nego kolende enjavardeš thaj enja so ni hasajle.

¹⁴ Gijate ni mandol tumaro Dad ko nebo te hasarol ni jekhe tare kala cikne.”

*Opomena avere pačavnende save grešin
(Lk 17,3)*

¹⁵ “Ako ćerol greh ćiro phral, dža thaj ukori le kana sen korkore. Ako šunol tut, palem dobisadan ćire phrale.

¹⁶ Ako ni šunol tut, le tusa vadži jekhe il dujen, ‘palo svedočanstvo duje il trine svedokurengo te dokažil pe svako optužba.’

¹⁷ A ako i len ni šunol, vačar e khandiraće. A ako odbil te šunol e khandira, te avol tuće sar o bipačavno thaj carinco.

¹⁸ Čače vačarav tumende, sa so phanden ki phuv, ka avol phanglo ko nebo thaj sa so putren ki phuv, ka avol putardo ko nebo.

¹⁹ Čače vačarav tumende vadži, ako duj džene tumendar ki phuv katane molin pe thaj roden bilo so, ka dol len o Dad mingro savo si ko nebo.

²⁰ Golese kaj si duj il trin ćidime ane mingro alav, me sem gothe maškar lende.”

O Isus vačarol paramič taro bilačho manuš savo duguil

²¹ Tegani avilo o Petar pašo Isus thaj vačarda: “Gospode! Ako mo phral grešil premal mande, kobor droma te oprostiv lese? Dži efta droma li?”

²² O Isus lese vačarda: “Ni vačarav tuće samo efta, nego eftavardeš thaj efta droma.*”

²³ Golese vačarav kava, o Carstvo e neboso si sar caro savo manglja te ravnil po račun o manušencar save služisade le.

²⁴ Kana lija te đinol, ande angle leste manuše savo duguil lese deš milje (10 000) kese zlatosa.

²⁵ Sar vov naštine te iril gola pare, o caro vačarda te biknen le, lese romnja, lese čhaven thaj sa so sasa le, te bi počinola o dugo.

²⁶ O manuš savo služila le, pelo angle leste mujesa premali phuv thaj molisada le: ‘Ađućar man thaj sa ka poćinav tuće.’

²⁷ E carose pelo žal, oprostisada gole slugase o dugo thaj mukhlja le.

²⁸ A kana iklilo o manuš savo služil, arakhlja pe amale, avere sluge, savo duguisada lese šel grošura. Dolda le, lija te tasavol le thaj vačarda lese: ‘Iri so duguji mande!’

²⁹ Pelo leso amal, aver sluga, angle leste mujesa premali phuv thaj molisada le thaj vačarda lese: ‘Ađućar man thaj sa ka poćinav tuće!’

³⁰ A vov ni manglja te ađućarol le, inđarda le thaj čhudija le ano phanglipe sa dok ni ka poćinol o dugo.

* **18,22** il efta droma po eftavardeš

³¹ Kana kava dikhlje avera amala, avera sluge, uznemirisajle but. Ďele thaj javisade e carose sa kava so dikhlje.

³² Tegani o caro leso dija vika e sluge kase oprostisada o dugo thaj vaćarda lese: 'Bilaćheja slugo! Sa o dugo me oprostisadem tuće, golese kaj molisadan ma.

³³ Na li trubujan i tu te smilui tut ćire amalese, e slugase, sar me so smiluisaljem tuće?'

³⁴ O caro leso holajlo thaj dija le ke mućitelja sa dži kaj ni ka poćinol o dugo.

³⁵ Gija i mo Dad ko nebo ka ćerol tumencar, ako ni ka oprostini tumare phralese andare tumare ile."

19

O Isus sikavol taro razvod (Mk 10,1-12)

¹ Kana o Isus završisada kava vaćaripe, ěelo andari Galileja thaj avilo ane Judejska krajura ki aver rig e Jordanesi.

² Ďele pale leste but manuša thaj vov gothe sastarda e nasvalen.

³ Thaj avile dži ko Isus e fariseja te iskušini le thaj pućlje le: "Šaj li o manuš te mućhol pe romnja paše bilo so?"

⁴ O Isus phenda lende: "Džanav kaj ćitisaden ano Sveto lil kaj o Stvoritelj ko anglunipe 'stvorisada murše thaj džuvlja'.

⁵ Thaj vadži vaćarda: 'Golese o manuš ka aćhavol pe dade thaj pe da thaj ka phandol pe pe romnjasa thaj duj ka aven jekh telo.'

⁶ Gijate naj akana duj, nego jekh telo. So o Dol phanglja o manuš te ma ulavol!”

⁷ Pe gova von pučlje le: “Pa, sose o Mojsije zapovedisada o rom te dol pe romnja rastavimaso lil kaj mučhol la?”

⁸ O Isus vačarda lende: “O Mojsije ačhada tumende te mučen e romnjen pale tumare zurale ile, al ko anglunipe ni sasa gija.

⁹ A me vačarav tumende: Te khoni mučhol pe romnja, sem pašo lako blud, a lol avera, čerol preljuba [thaj ko lol raspuštenica romnjače čerol preljuba].”

¹⁰ E sikade lese vačarde: “Te si gija maškar o rom thaj i romni, tegani po šukar si te ma ženil pe!”

¹¹ A o Isus vačarda e sikadende: “Našti savore te prihvatin kava akana so vačarden, sem kola kase dija pe.

¹² Golese kaj isi murša saven taro lengo bi-jandipe našti te aven len čhave, a isi kola saven avera čeren te aven gasave. A isi nesave save ni manden te len romnjen zbog o Carstvo e neboso. Ko šaj te prihvatil, nek prihvatil!”

*O Isus blagoslovil e čhaven
(Mk 10,13-16; Lk 18,15-17)*

¹³ Tegani anglo Isus e manuša ande čhavoren te čuvol po va pe lende thaj te molil pe. A e sikade branisade len.

¹⁴ A o Isus vačarda: “Mučen e čhavoren thaj ma ačhaven len te aven ke mande, golese kaj gasavende si o Carstvo e neboso!”

¹⁵ Gija čhuta po va pe lende, a pale gova đelo gothar.

O Isus thaj o barvalo

(Mk 10,17-31; Lk 18,18-30)

¹⁶ Thaj dikh, nesavo terno manuš avilo pašo Isus thaj pučlja le: "Učitelju! Savo šukaripe te ćerav te avol ma džuvdipe bizo meripe?"

¹⁷ A o Isus vaćarda lese: "Sose puće man bašo šukaripe? Samo jekh si šukar, o Dol! Ako mande te de ano džuvdipe bizo meripe, ićar tut ke zapovestura!"

¹⁸ O terno pučlja le: "Save zapovestura?"

A o Isus vaćarda: "Kala zapovestura: 'Ma mudar, ma čher preljuba, ma čor, ma svedoči xoxavne,

¹⁹ poštuji ćire dade thaj ćire da,' thaj 'mang ćire pašutne sar korkore tut.' "

²⁰ O terno phenda lese: "Pe sa kava ićardem man. So vadži trubul?"

²¹ O Isus vaćarda lese: "Ako mande savršeno te ave, dža bićin sa so isi tut, e pare de e čororende thaj ka avol tu barvalipe ko nebo. Tegani av thaj dža pale mande."

²² Kana šunda gola lafura o terno, đelo gothar bibaxtalo, golese kaj ni manglja te biknol sa so sasa le taro baro barvalipe.

²³ Tegani o Isus vaćarda pe sikadende: "Čaće phenav tumende, but pharo ka avol e barvalse te džal ano Carstvo e neboso!"

²⁴ Pale vaćarav tumende: "Po loče si e kamilaće te načol maškare suvaće kana, nego o barvalo te avol ano Carstvo e Devleso!"

²⁵ Kana šunde gova lese sikade, but čudisajle thaj pučlje: "Pa ko šaj onda te spasil pe?"

²⁶ O Isus dikhlja šukar premal lende thaj vačarda lenđe: "So si nemoguće e manušenje, gova si e Devlese moguće."

²⁷ Tegani o Petar phenda: "Akh, amen ačhadam sa thaj pale tute đeljam. So golesa ka dobi?"

²⁸ A o Isus vačarda lenđe: "Čače vačarav tumenđe ano sveto savo ka obnovil pe, kana me, o Čhavo e manušeso, ka bešav ke mingo slavno presto, a tumen save džan pale mande ka bešen ke dešuduj (12) prestola thaj ka sudin pe dešuduj plemenura e Izraelese.

²⁹ Thaj dži jekh, savo zbog mo alav ačhaval po čher, il pe phralen, il pe phejen, il pe dade, il pe da, [il pe romnja,] pe čhaven, il pi phuv, ka lol šel (100) droma gaći thaj ka nasledil džuvdipe bizo meripe.

³⁰ Al, kola so si akana anglal odori ka aven empalal, a kola save si empalal odori ka aven emanglal."

20

O Isus vačarol paramič tare Devleso darežljivost

¹ "Golese o Carstvo e neboso si sar vlasniko savo ki sabalin rano uštol te rodol bućarnen te čeren bući ane leso vinograd.

² Pazarisajlo e bućarnencar po jekh dinari, so sasa dnevnic a jekhe đivesesi thaj bičhalda len ane po vinograd.

³ Kana sasa paše enja o sato, pale iklilo thaj dikhlja averen sar ačhen ko trgo bibučako.

⁴ Vačarda lenđe: 'Džan i tumen ane mo vinograd thaj čeren bući, a kobor si pravedno me ka počinav tumen.'

⁵ Thaj von đe.

Palem iklilo paše ke dešuduj (12) o sato. Poslepodne ke trin o sato čerda isto gova.

⁶ Kana iklilo paše o pandžto sato poslepodne, arakhlja averen sar ačhen bibučako thaj pučlja len: 'Sose ačhen celo đive gothe bizi bući?'

⁷ Von vačarde lese: 'Golese kaj khoni ni dija amen bući.'

Gija phenda lenđe: 'Džan i tumen ane mo vinograd thaj čeren bući.'

⁸ Kana pelo o mrako, vačarda o gospodari e vinogradeso pe anglune slugase: 'De vika sa e bučarnen thaj počin angleder kolen save avile empalune dži kola so avile te čeren bući angleder.'

⁹ Gija avile angleder kola so avile te čeren bući ko pandžto sato thaj lije po jekh dinari.

¹⁰ Thaj kana avile kola save angleder lije te čeren bući, dije gođi kaj ka len po but, al i von lije po jekh dinari.

¹¹ Kana lije e pare, lije te bunin pe po vlasniko e vinogradeso.

¹² Phende: 'Amen čerdam bući celo đive thaj mučisaljam thaj phabiljam, al kola so avile emposlednja save čerde bući samo jekh sato thaj i len počindan sar amen!'

¹³ A vov vačarda jekhesse lendar: 'Manušeja! Me tuće ni ćerav nisavi nepravda. Na li pazarisaljem tusa jekh dinari?

¹⁴ Le so si ćiro thaj dža. Me mangav te dav kole empalune sar so počinav i tut.

¹⁵ Naj li man pravo te ćerav so me mangav me parenkar? Il si ći jakh bilači so sem me šukar premal lende?'

¹⁶ Gija, kola so si akana empalal odori ka aven anglal, a kola save si anglal odori ka aven empalal."

O Isus palem vačarol tare piro meripe

(Mk 10,32-34; Lk 18,31-34)

¹⁷ Kana đelo o Isus ano Jerusalem, lija pe dešuduje (12) sikaden korkoren thaj odrumal vačarda lende:

¹⁸ "Akh dža ano Jerusalem thaj man, e Čhave e manušese, ka den e šorutne sveštenikurende thaj e učiteljende tare Mojsijaso zakon a von ka osudin man ko meripe.

¹⁹ Ka den man e abandžijende, te maren muj mancar, te bićujin man thaj te čhuven man ko krsto thaj o trito đive ka uštav tare mule."

Trubul te služi averen

(Mk 10,35-45)

²⁰ Tegani avili dži ko Isus i dej e Zevedejevase čhavendi, katane pe čhavencar thaj peli mujesa premali phuv angle leste te šaj khanči mandol.

²¹ O Isus pučlja la: "So mande?"

Voj phenda lese: "Obeći mande kaj me duj čhave ka bešen ke ćire duj riga, ane ćiro Carstvo, jekh tari ći desno rig, a dujto tari ći levo rig."

²² A o Isus vačarda: “Ni džanen so manden. Šaj li pijen o tahtaj so me ka pijav? [Thaj šaj li aven krstime krstimasa savesa sem me krstimo?]”

Vačarde lese: “Šaj.”

²³ O Isus vačarda lende: “Čače, o tahtaj e patimaso savo me pijav ka pijen [thaj e krstimasa savesa me sema krstimo, ka aven krstime i tumen], al te bešen mande ki desno thaj ki levo rig našti dav me. Gola thana preperen kolende kase pripremisada mo Dad.”

²⁴ Kana šunde avera deš sikade, holajle pe kala duj phrala.

²⁵ O Isus akharda len paše peste thaj phenda: “Džanen kaj e abandžijende vladara isi len zuralipe pe manuša thaj e gospodara manden te vladin pe lende.

²⁶ Al maškar tumende te ma avol gijate! Ko mandol te avol embaro maškar tumende, nek služil tumen.

²⁷ Thaj ko mandol te avol emangluno, nek avol tumaro robo.

²⁸ Golese ni me, o Čhavo e manušeso, ni aviljem te služin man, nego aviljem te služiv tumen thaj mo džuvdipe te dav te bi počinava butende.”

*O Isus sastarol e koren ano Jerihon
(Mk 10,46-52; Lk 18,35-43)*

²⁹ Kana iktilo o Isus thaj lese sikade andaro foro o Jerihon, ċele pale leste but manuša.

³⁰ Thaj dikh, duj kore bešle pašo drom. Kana šunde kaj načhol o Isus, vaćarde: "Smilui tut amende, Gospode, Čhaveja e Davideso!"

³¹ A e manuša dije vika pe lende te ma bi vaćarena khanči, al von po zurale dije vika pale leste: "Smilui tut amende Gospode, Čhaveja e Davideso!"

³² O Isus ačhilo, dija len vika thaj pučlja len: "So manđen te ćerav tumende?"

³³ Phende lese: "Gospode, manga te dikha."

³⁴ E Isusese pelo žal thaj dolda lende jakha. Tari jekh drom dikhlje thaj ěele pale leste.

21

O Isus avol ano Jerusolim

(Mk 11,1-11; Lk 19,28-38; Jn 12,12-19)

¹ Kana avile pašo Jerusolim thaj avile anglo gav i Vitfaga ki Maslinsko gora, o Isus bićhalda anglal duje sikaden

² thaj vaćarda lende: "Džan ano gav angle tumende, ka aračhen hernja kaj si phangli thaj terne here lasa. Putaren len thaj anen len mande.

³ Te pučlja tumen khoni bilo so, vaćaren: 'Trubun e Gospodese' thaj sigate ka mučhen len."

⁴ A kava sasa te bi pherdola so vaćarda o proroko:

⁵ "Vaćaren e manušenje ano Jerusolim:

'Ake, ěiro Caro avol tute,
ponizno thaj uklilo po her,
thaj po terno her, po čhavo e hernjako.' "

⁶ Thaj e sikade đele, i ćerde sar vaćarda lenđe o Isus.

⁷ Ande lese e hernja em e terne here thaj čhute pe fostanura pe lende te šaj o Isus te bešol.

⁸ But manuša buljarde pe fostanura, a avera čhinde cikne raja thaj buljarde po drom.

⁹ A e manuša save đele angle leste thaj pale leste, dije vika vaćarindoj:

“Hosana* e Čhavesse e Davideso!
Blagoslovimo si kova savo avol ano alav e
Gospodeso!
Hosana e Devlese ko učipe!”

¹⁰ Kana o Isus dija ano Jerusalem, uzbunisajle sa e manuša ano foro thaj pućlje: “Ko si kava?”

¹¹ A pherdo manuša vaćarde: “Kava si o proroko o Isus taro Nazaret ani Galileja.”

*O Isus tradol e trgovcuren andaro Hram
(Mk 11,15–19; Lk 19,45–48; Jn 2,13–22)*

¹² O Isus dija ano Hram thaj tradija savoren so bićinena thaj ćinena ano Hram. Perada e astalura kolende so menjina e pare thaj e klupe kolende kaj bićinde goluburen.

¹³ Thaj vaćarda lenđe: “Ano Sveto lil aćhol: ‘O čher mingro nek akhardol čher e molitvako’, a tumen lestar ćerden ‘čher kaj garaven pe e čora.’ ”

¹⁴ Thaj avile ano Hram pašo Isus e kore thaj e bande thaj vov sastarda len.

* **21,9** Hosana značil “Spasi amen”.

¹⁵ Kana dikhlje e šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon e čudura save vov čerda thaj šunde e čhaven kaj den vika ano Hram: "Hosana e Čhavesse e Davideso," holajle but

¹⁶ thaj phende lese: "Šune li kala so vačaren?"

A o Isus vačarda lenđe: "Va! Džanav kaj čitisaden ano Sveto lil: 'Čerdan te slavin tut e čhavore thaj e cikne čhave save pijen čučiči?'"

¹⁷ Pale gova ačhada len, ikילו taro foro ani Vitaniya thaj presuta gothe.

*I smokva šučol sar so vačarda o Isus
(Mk 11,12-14, 20-24)*

¹⁸ Kana o Isus sabalje irisajlo ano Jerusolim, bokhajlo.

¹⁹ Thaj dikhlja jekh smokva pašo drom, avilo paše late, al ni arakhlja khanči, samo patrna. Golese phenda laće: "Nikad vadži ma te avol bijanipe pe tute ko džuvdipe." Sigate i smokva šučili.

²⁰ Kana gova dikhlje e sikade, čudisajle thaj vačarde: "Sar gija sigate šučili i smokva?"

²¹ A o Isus phenda lenđe: "Čače vačarav tumenđe, ako pačan thaj ni sumnjn, ka čeren na samo kava so me čerdem e smokvasa, nego te vačarden kale bregose te čhudol pe ano more, gija ka avol.

²² Te pačajen, ka dol pe tumenđe sa so ka manden ani molitva."

*Kotar e Isusesse vlast?
(Mk 11,27-33; Lk 20,1-8)*

23 Kana o Isus ċelo ano Hram, lija te sikavol. Avile leste e šorutne sveštenikura thaj e starešine e narodose thaj pučlje le: "Save vlastesa kava čere? Ko dija tut kava autoritet?"

24 A o Isus phenda lenđe: "Thaj me ka pučav tumen khanči. Te vačarden mande, i me ka vačarav tumenđe save vlastesa kava čerav.

25 O Dol li vačarda e Jovanese te krstil e manušen, il e manuša vačarde lese gova te čerol?"

A von dije pe gođi maškar peste vačarindoj: "Te vačardam: 'O Dol vačarda lese,' ka pučol amen: 'Sose ni pačajen e Jovane?'"

26 Al te vačardam: 'E manuša vačarde lese gova te čerol', ka dara tare manuša, golese kaj savore dikhlje e Jovane sar proroko."

27 Thaj irisade vačarindoj e Isusese: "Ni džana."

Tegani o Isus vačarda lenđe: "Ni me onda ni vačarav tumenđe save vlastesa me čerav kava."

O Isus vačarol paramič tare duj čhave

28 "So den gođi tare kava? Jekh manuš sasa le duj čhave. Avilo ki jekh thaj vačarda lese: 'Mo čhavo! Dža thaj čer buči ađive ane mo vinograd.'

29 A vov vačarda lese: 'Ni mangav.' Al pale gova predomislisajlo thaj ċelo.

30 Avilo e dujtonese thaj vačarda isto gova. A vov vačarda: 'Mangav, gospodarona.' Al ni ċelo.

31 Savo tare kala duj čerda o manglipe e dadeso?"

A von vačarde lese: "O angluno."

O Isus vačarda: "Čače vačarav tumende, kaj e carincura thaj e bludnice angleder tumendar ka džan ano Carstvo e Devleso.

³² Golese kaj avilo o Jovane o Krstitelj te sikavol tumende o pravedno drom taro džuvdipe, a ni pačajen le, al e carincura thaj e bludnice pačaje le. Tumen gova dikhljen, al ni predomislisaljen thaj ni pačajen le."

O Isus vačarol paramič tare bilače vinogradara

(Mk 12,1-12; Lk 20,9-19)

³³ "Šunen i dujto paramič: Sasa manuš čherutno savo sadisada po vinograd, nakhada le ke riga ogradasa, honda than kaj gazil pe i drakh thaj vazdija stražarsko kula. Tegani dija le ano zakup e vinogradarende thaj đelo ko drom.

³⁴ Kana avilo o vreme te ćidol pe i drakh, bičhalda e slugen te len leso kotor taro bijanipe e drakhako.

³⁵ E vinogradara dolde e slugen thaj jekhe marde, avere mudarde, a pi jekh čhudije bara thaj mudarde le.

³⁶ Tegani bičhalda averen slugen, po bute dženen nego angleder, a gija i lende ćerde.

³⁷ Ko krajo bičhalda lende pe čhave vačarindoj: 'Ka poštujin me čhave.'

³⁸ Al kana e manuša save ćerde bući ano vinograd dikhlje lese čhave, phende maškar peste: 'Kava si o nasledniko. Aven te mudara le thaj sa amende te ačhol.'

³⁹ Thaj dolde le, ikalde le taro vinograd avral thaj mudarde le."

⁴⁰ Tegani o Isus pučlja: "Kana ka avol o manuš kaso sasa o vinograd, so ka ćerol kolende so ćerde bući ano vinograd?"

⁴¹ Vaćarde lese: "Ka mudarol len bizo milost golese kaj sesa bilače thaj o vinograd ka dol ano zakup avere vinogradarende, save ka den o bijanipe ano vreme e ćidimaso."

⁴² Vaćarda lende o Isus: "Džanav kaj ćitisaden ano Sveto lil:

'O bar savo čhudije e manuša save vazden e
duvara
ćerdilo emglavno bar taro čher.
Gova ćerda o Dol
thaj čudesno si ane amare jakha.'

⁴³ Golese phenav tumende kaj tumendar ka lol pe o Carstvo e Devleso thaj ka dol pe manušende save ka anen čačukano bijandipe.

⁴⁴ Thaj ko perol ke gova bar ka phađol; a pe kaste gova bar perol, ka zgnječil le."

⁴⁵ Kana šunde e šorutne sveštenikura thaj e fariseja lese paramiča, haljarde kaj kava lendar vaćarol.

⁴⁶ Thaj dikhlje sar te dolen le, al darajle tare manuša, golese kaj dikhlje e Isuse sar proroko.

22

*O Isus vaćarol paramič taro abav
(Lk 14,15-24)*

¹ O Isus vaćarda lende palem ane paramiča:

² "O Carstvo e neboso si sar kana nesavo caro ćerda abav pe čhaveše.

³ O caro bičhalda pe slugen te den vika kolen so sesa akharde ko abav, al khoni ni manglja te avol.

⁴ Palem bičhalda avere slugen thaj vačarda lende: Phenen e akhardende: 'Akh o xape ćerdilo, čindem e guruven thaj me tovime stoka thaj sa si ćerdo. Aven ko abav.'

⁵ A von ni šunde thaj ěele jekh ki pi njiva a aver ěelo te biknol.

⁶ Avera dolde lese slugen, marde len thaj mudarde len.

⁷ Thaj o caro holajlo, bičhalda pe vojska te mudaren gole ubicen thaj te phabaren lengo foro.

⁸ Tegani vačarda pe slugende: 'Akh, o abav si ćerdo, a e akharde ni sesa dostojna te aven.

⁹ Golese, džan ke droma save ikljen taro foro thaj kas aračhen, akharen ko abav!'

¹⁰ E sluge ěele pe droma thaj ćidije sa kas arakhlje, bilačhen thaj šukaren, gija i dvorana e abavesi pherdili.

¹¹ Kana avilo o caro te dičhol e gosturen, dikhlja manuše savo ni sasa urado ane abavese šeja.

¹² Pučlja le: 'Amala, sar aviljan akari bize abavese šeja?' Al vov khanči ni vačarda.

¹³ Tegani vačarda o caro pe slugende: 'Phanden lese vasta thaj lese pingre thaj čhuden le avral em dur ano embaro mrako, gothe but ka roven thaj ka škripin dandencar.'

¹⁴ Golese kaj but si akharde a zala odabirime."

*O Isus vačarol taro porezi e carose
(Mk 12,13-17; Lk 20,20-26)*

15 Tegani e fariseja ċele thaj dogovorisaŋle sar te doleŋ e Isuse ano lafi.

16 Bičhalde ko Isus pe sikaden thaj e Irodese manušen thaj phende lese: “Učitelju! Džana kaj vačare čačipe thaj sikave e Devleso drom ano čačipe, ni obaziri tu pe khanikaste, golese kaj ni diče ko si ko.

17 Vačar amende so tu misli: Trubul li te da porezi amen e Jevreja e rimskone carose il na?”

18 Haljarda o Isus so von bilače dije gođi thaj phenda lenđe: “Tumen dujemujenđe! Sose čeren mande zamka?

19 Sikaven mande i poresko parava.”
Thaj von ande lese dinari.

20 O Isus pučlja len: “Kaso si muj thaj alav ke kala pare?”

21 Vačarde lese: “E caroso.”

Tegani vov vačarda lenđe: “Den e carose so si e caroso, a e Devlese so si e Devleso.”

22 Kana šunde le, divisajle, ačhade le thaj ċele.

*E sadukeja pučen e Isuse taro uštipe tare mule
(Mk 12,18–27; Lk 20,27–40)*

23 Gova ċive avile paše leste e sadukeja save vačaren kaj naj uštipe tare mule thaj pučlje le:

24 “Učitelju! O Mojsije amende dija zakon: Ako merol murš kas sasa romni a naj len čhave, trubul te lol o phral lese romnja thaj te bi voj bijanola murše savo ka nasledil pe dade thaj te inđarol leso alav.

25 Ke amende sasa eŋta phrala. Angluno lija romnja thaj mulo thaj golese kaj naj sasa le čhave, ačhada pe romnja pe phralese.

²⁶ Gija mulo i o dujto pa i o trito, sa dži ko eftato phral.

²⁷ Thaj ko krajo i romni muli.

²⁸ Ko uštipe tare mule, kasi romni ka avol tare ehta phrala, golese kaj savorendi sasa romni?"

²⁹ O Isus vačarda lenđe: "Ano xoxaipe sen, golese kaj ni haljarden o Sveto lil ni o zuralipe e Devleso!

³⁰ Ane aver džuvdipe, kana ka ušten tare mule e manuša, ni ka len pe niti ka den pe, al ka aven sar anđelura ano nebo.

³¹ A pašo uštipe tare mule, džanav kaj čitisaden ano Sveto lil so vačarda tumende o Dol:

³² 'Me sem Dol e Avraameso, Dol e Isaakoso thaj Dol e Jakoveso' a von mule odavno. O Dol naj Dol e mulengo, al vov si Dol e džuvdengo!"

³³ Kana šunde kava e but manuša, čudisajle lese sikajimasa.

*O Isus sikavol tare emvažna zapovestura
(Mk 12,28-34; Lk 10,25-28)*

³⁴ Kana e fariseja šunde kaj o Isus phanglja e muja e sadukejende, čidije pe katane.

³⁵ Jekh tare učitelja taro Mojsijaso zakon manglja te čerol lese zamka thaj pučlja le:

³⁶ "Učitelju! Savo si emvažno zapovest ano zakon?"

³⁷ O Isus vačarda: " 'Mang e Gospode, čire Devle sa čire ilesa, sa čire dušasa thaj sa čire gođasa!'

³⁸ Kava si angluno thaj emvažno zapovest.

³⁹ A o dujto si slično sar angluno zapovest: 'Mang čire pašutne sar korkore tut!'

⁴⁰ Pe kala duj zapovestura ačhen sa avera zapovestura ano zakon thaj ane lila save pisisade e prorokura.”

O Hrist si po baro taro caro o David

(Mk 12,35–37; Lk 20,41–44)

⁴¹ Dži kaj sesa e fariseja katane, pučlja len o Isus:

⁴² “So den gođi pašo Hrist? Kaso si čhavo?”

E fariseja vačarde lese: “E Davideso.”

⁴³ A vov phenda lenđe: “Sose o David ano Duxo akharol e Hriste, pe Gospode kana vačarol:

⁴⁴ ‘Vačarda o Gospod e Gospodese mingrese:

Beš manđe ki desno rig,

sa dži kaj ni čhuvav ćire dušmajen tale pingre’?

⁴⁵ Gija kana o David akharol le ‘Gospode’, sar šaj te avol leso čhavo?”

⁴⁶ Thaj khoni naštine te iril lese ke kava pučipe. Thaj tare gova đive ni tromaje te pučen le khanči.

23

Efta prekora e učiteljende taro Zakon thaj e farisejende

(Mk 12,38–40; Lk 11,37–52; 20,45–47)

¹ Tegani o Isus vačarda e manušenje thaj pe sikadende:

² “E učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e fariseja beše ko than e Mojsijaso te tumačin o zakon.

³ Golese, aven pažljiva te ćeren sa so vaćaren tumende. Al ma ćeren kova so von ćeren, golese so von ni ćeren so vaćaren.

⁴ Phanden but baro pharipe savo jedva šaj inđaren thaj čhuven e manušenje pe dume, a najesa ni manden te mrdin te pomožin lende.

⁵ Gija, sa so ćeren, ćeren te bi dičhena len e manuša. Bararen pe e kutijice e lafurencar taro Sveto lil ko čikat thaj ke vasta a ćeren bare rese pe pe fistanura.

⁶ Manden počasna thana ke abava thaj anglune thana ke sinagoge.

⁷ Manden e manuša sa poštovanje te pozdravin len ke javna thana thaj te akharen len 'Učitelju!'

⁸ Ma tumen te akhardon 'učitelj,' golese kaj isi tumen samo jekh Učitelji, a tumen sen sa phrala thaj pheja.

⁹ Thaj 'Dade' ma akharen nikas ki phuv, golese kaj isi tumen samo jekh Dad, savo si ko nebo.

¹⁰ Ma tumen te akhardon 'vođa', golese kaj isi tumen samo jekh Vođa, o Hrist.

¹¹ A embaro maškare tumende te avol kova savo služil!

¹² Golese so, ko pes vazdol, ka avol ponizimo, thaj ko pes ponizil, ka avol vazdimo.

¹³ Pharo tumende učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujende! Golese kaj phanden e vudara e manušenje taro Carstvo e neboso. Korkore ni den andre, niti den avera te džan save manden.

¹⁴ [Pharo tumende učiteljuralen taro Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujende! Golese kaj

xan e čhera e udovicende thaj molin tumen but te bi ačhavena lačo utisko pe manuša. Golese o Dol ka osudil tumen pobut.]

¹⁵ Pharo tumende učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujende! Golese kaj načnen o more thaj i phuv te bi prelena jekhe manuše ani tumari vera, savo ka džal pale tumende thaj kana len le, čeren le te avol čhavo taro pakao duj droma po bilačo nego so sen tumen!

¹⁶ Pharo tumende! Tumen, e kore vođe save vačaren: 'Ako khoni xal sovli e Hramesa gova naj khanči. A ako khoni xal sovli ano zlato e Hrameso, dužno si te ičarol goja sovli.'

¹⁷ Tumen e dile thaj e kore! So si po baro, o zlato il o Hram, savo čerol o zlato te avol sveto?

¹⁸ Thaj vačaren: 'Ako khoni xal sovli po žrtveniko, gova naj khanči. A ako khoni xal sovli e darosa so anol pe ko žrtveniko, dužno si te ičarol goja sovli.'

¹⁹ Tumen e kore! So si po baro, o daro il o žrtveniko ke savo čerol pe o sveto daro?

²⁰ Ko xal sovli e žrtvenikosa, xal sovli e žrtvenikosa thaj sa so si pe leste.

²¹ Thaj ko xal sovli e Hramesa, xal sovli e Hramesa thaj e Devlesa savo bešol ane leste.

²² Thaj ko xal sovli e nebosa, xal sovli ko presto e Devleso thaj e Devlesa so bešol pe leste.

²³ Pharo tumende učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujende! Golese kaj den dešto kotor tari nana, tari mirođija thaj taro kimo, a ačhaden so si emvažno ano Zakon: i pravda, o milosrđe thaj o pačajipe. Trubul te den

dešto kotor, al ni trubun te ačhaven e považna buća.

²⁴ Kore vođe! Cedin o paj te ma bi pijena e komarco, a e kamila gutin!

²⁵ Pharo tumenđe učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujenđe! Golese kaj halaven avral o tahtaj thaj o čaro, a izandral pherden le grabipe thaj pohlepa.

²⁶ Koreja farisejona! Thov angleder o tahtaj thaj o čaro andral, te ave i avral thodo.

²⁷ Pharo tumenđe učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujenđe! Golese kaj sen sar makhle limora ano parno, save avral dičhen pe lače a andre si pherde kokala mulikane thaj but melalipe!

²⁸ Gijate i tumen dičhon avral sar pravedna, a izandral sen pherde dujemujencar thaj biza-konesa.

²⁹ Pharo tumenđe učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujenđe! Golese kaj čeren limora e prorokurenđe thaj lačharen e spomenikura e čačutnenđe.

³⁰ Thaj vačaren: 'Te avasa amen ano vreme amare paradadengo, ne bi učestvujisa lencar ane gova o rat e prorokurengo te thavdol.'

³¹ Gijate svedočin tumenđe kaj sen čhave kolendar save mudarde e prorokuren.

³² Dovršin, gija, kova so tumare paradada počnisade!

³³ Tumen sapalen thaj otrovno bijandipe! Sar ka našen tari kazna savasa sen osudime ki jag savi ni ačhol?

³⁴ Golese akh, me ka bičhalav tumenđe prorokuren, mudrakuren thaj učiteljuren tare Mojsijaso zakon. Tumen jekhen ka mudaren thaj ka čhuven ko krsto, a dujtonen ka maren bičosa ane tumare sinagoge thaj ka traden len taro foro dži ko foro,

³⁵ golese ka aven bande pašo mudaripe sa e nedužna manuša ki phuv – taro mudaripe e Aveljeso e pravednikoso, dži o mudaripe e Zaharijaso o čhavo e Varahijaso, kas tumen, e Jevreja, mudarden maškaro sveto than e hrameso thaj o žrtveniko.

³⁶ Čače vačarav tumenđe, kaj sa kaja kazna pašo mudaripe ka perol pe kava bijandipe!”

O Isus rovol e Jerusalmese

(Lk 13,34-35)

³⁷ O Isus vadži vačarda: “Jerusalime, Jerusalmime, savo mudare e prorokuren thaj čhude bara pe kola saven bičhalda o Dol tuće! Kobor droma mangljem te čidav čire čhavoren, sar i khanji pe pujoren tale pe phaka, al ni mangljen!

³⁸ Akh, tumaro čher ka ačhol pusto thaj čučo.

³⁹ Golese kaj phenav tumenđe: Ni ka dičhen man vadži, sa dok ni vačaren: ‘Blagoslovimo si kova savo avol ano alav e Gospodeso!’ ”

24

O Isus vačarol tare Hrameso peraipe thaj taro početno bilačipe

(Mk 13,1-2; 13,3-13; Lk 21,5-6; 21,7-19)

¹ Thaj kana iklilo o Isus andaro Hram, delo gothar thaj avile paše leste lese sikade te sikaven lese e zgrade taro Hram.

² A o Isus pučlja len: “Dičhen li sa kava? Čače vačarav tumende, ni ka ačhol ni bar po bar. Dži jekh ka avol perado.”

³ A kana o Isus bešlo ko Maslinsko brego, avile e sikade korkore thaj pučlje le: “Phen amende, kana gova ka avol? Thaj savo znako ka phenol tare čiro avipe thaj o kraj e svetoso?”

⁴ Thaj o Isus vačarda lende: “Aračhen tumen khoni te ma xoxavol tumen.

⁵ Golese kaj but džene ka aven thaj ka vačaren: ‘Me sem o Hrist’. Thaj buten ka xoxaven.

⁶ Ka šunen paše tumende si maripe thaj glasura taro maripe save si dur. Dičhen te ma daran, golese kaj trubul gijate te avol, al gova vadži naj krajo.

⁷ Golese so ka uštol o narodo pe narodura thaj o carstvo pe carstvura. Thaj ka avol bokhalipe, i phuv ka tresil pe ke but thana.

⁸ A gova sa si samo anglunipe tare bare muke, sar kana i romni trubul te bijanol.

⁹ Tegani ka den tumen te aven mučime, ka mudaren tumen thaj sa e manuša ka mrzin tumen, golese kaj sen mingre.

¹⁰ Tegani but ka peren taro pačajipe, jekh avere ka izdol thaj jekh avere ka mrzil.

¹¹ Ka ikljen but xoxavne prorokura thaj ka xoxaven pherdonen.

¹² Golese, sa so ka avol po baro bizakono, o manglipe ka šudrol ke butende,

¹³ al savo trpil dži ko kraj, ka spasil pe.

¹⁴ Thaj ka vačarol pe taro Lačho Lafi ke sa o sveto za ko svedočanstvo taro Carstvo e neboso sa e narodurende thaj tegani ka avol o kraj.

Baro bilačhipe

(Mk 13,14-23; Lk 21,20-24)

¹⁵ Gija, kana dičhen e 'grozote save anen uništipe', taro savo vačarol o proroko Danilo, sar ačhon ko sveto than ano Hram (savo čitil kava, nek haljarol),

¹⁶ tegani kola save ka aven ani Judeja te našen pe bregura.

¹⁷ Thaj ko si po čher ma te uljol tele te bi lola khanči andaro čher!

¹⁸ Thaj ko si ano polje ma te iril pe te bi lola po fostano!

¹⁹ Pharo e khamnjende thaj kole džuvljende save den čuči ane gola đivesa!

²⁰ Molin tumen te ma avol tumaro našipe ano jevend niti ko savato!

²¹ Golese kaj ka avol gasavo bilačhipe savo ni sasa taro anglunipe e svetoso pa i ni ka avol posle.

²² Thaj o Dol te ma skratila o đinipe gole đivesengo, ni jekh manuš ne bi spasila pe, al paše kola saven o Dol birisada ka kratin pe gola đivesa."

O Isus vačarol tare piro iripe

²³ "Tegani te khoni phenda: 'Akh kate si o Hrist!', il 'Ektalo odori!', ma pačan.

²⁴ Golese kaj ka ikljen xoxavne hristura thaj xoxavne prorokura thaj ka sikaven bare znakura

thaj čudesura te bi xoxavena, te šaj, čak i e Devlese birimen.

²⁵ Akh, vačarav tumenđe angleder so ka avol!

²⁶ A te vačarde tumenđe: 'Ektalo ani pustinja', ma ikljen, a te vačarde: 'Aktalo ane garade thana', ma pačan.

²⁷ Golese, ka dičhol sar i munja so ikljol ko istok thaj svetlil ko zapad, gasavo ka avol o sikajipe mingro, e Čhaveso e manušeso.

²⁸ Gova ka avol jasno gija sar kana e lešinara ćiden pe odori kaj si o mulo telo."

Taro dujto avipe e Isuseso

(Mk 13,24-31; Lk 21,25-33)

²⁹ "A sigate palo bilačhipe gole đivesengo, 'o kham ka kaljol, thaj o čhon ka hasarol po svetlost, thaj e čerenja ka peren taro nebo, thaj e zora e nebose ka tresin pe.'

³⁰ Tegani ka sikadol o znako e Čhaveso e manušeso ko nebo thaj but ka roven sa e plemenura ki phuv thaj ka dičhen e Čhave e manušese sar avol pe oblakura e zuralimasa thaj e bara slavasa.

³¹ Vov ka bičhalol pe anđeluren bare glasosa tare trube thaj ka ćiden e birimen tare štar balvalja, taro jekh krajo dži o dujto krajo e neboso."

O Isus vačarol o sikajipe tari smokva

³² O Isus vadži vačarol: "Sikljon kaja paramič tari smokva: Kana pe laće raja ikljen pupoljkura thaj mučhen patrna, džanen kaj si o milaj paše.

³³ Gija i tumen kana ka dičhen sa kava so phendem tumenđe, te džanen kaj si o vreme paše, anglo vudar.

³⁴ Čače vačarav tumenđe: Kava bijandipe ni ka načhol, dži kaj sa kava ni avol.

³⁵ O nebo thaj i phuv ka načhol, al me lafura ni ka načhen.”

Khoni ni džanol o đive thaj o sato kana ka sikadol o Isus

(Mk 13,32-37; Lk 17,26-30, 34-36)

³⁶ “Al khoni gova đive thaj gova sato ni džanol kana gova ka avol. Ni džanen ni e anđelura taro nebo, pa ni me, o Čhavo. Džanol samo o Dad.

³⁷ Golese sar so sasa ano vreme e Nojaso, gija ka avol kana me, o Čhavo e manušeso, ka avav.

³⁸ Golese, sar so ane gola đivesa anglo potop e manuša xalje thaj pilje, lije pe thaj dije pe dži kova đive kana o Noja đelo ano brodo

³⁹ thaj ni džanglje khanči so ka avol dži kaj ni avilo o potop thaj inđarda sa, gija ka avol i kana me, o Čhavo e manušeso, ka avav.

⁴⁰ Tegani duj ka aven ki njiva, jekh ka lol pe, a jekh ka ačhol.

⁴¹ Tare duj džuvlja katane so meljin ko mlin, jekh ka lol pe a jekh ka ačhol.

⁴² Aven džungade, golese kaj ni džanen ane savo đive ka avol tumaro Gospod.

⁴³ Al kava te džanen: Kana bi džanola o čherutno ane savo sato ka avol o čor, vov bi avola džungado te ne bi dola te avol andre ano čher.

⁴⁴ Gija i tumen aven pripravna, golese kaj me, o Čhavo e manušeso, ka avav kana ni ađučaren man.”

*O Isus vaćarol paramič taro verno sluga
(Lk 12,41–48)*

⁴⁵ O Isus vadži vaćarol: “Verno thaj džanglo sluga si kova kas o gospodari čhuta pe sa aver sluge te dol len xamase ane šukar vreme.

⁴⁶ Blago gole slugase, kana avol leso gospodari e čhereso thaj aračhol le kaj gija ćerol!

⁴⁷ Čaće vaćarav tumenđe: Ka čhuvol le te upravlil sa koleša so isi le.

⁴⁸ Ako si gova sluga bilačho ka vaćarol ane peste: ‘Ni ka avol mo gospodari e čhereso vadži but vreme’,

⁴⁹ thaj lol te marol avere slugen thaj xal thaj pijol e matencar,

⁵⁰ ka avol o gospodari e čhereso gole slugaso ano đive kana vov ni ađućarol le thaj ano sato kana vov ni ka džanol.

⁵¹ Ka čhinol le ke opaš, ka dol le plata sar kole dujemujenđe, gothe but ka roven thaj ka škripin dandencar.”

25

O Isus vaćarol paramič tare deš čheja

¹ O Isus vadži vaćarda: “Tegani o Carstvo e neboso ka avol sar deš čheja save lije pe lampe thaj iklike anglo mladoženja.

² Pandž sesa bigođaver a pandž gođaver.

³ E bigođaver lije e lampe al inđarde pesa zala ulje

⁴ a e gođaver lije pesa ulje ane čare pe lampencar.

⁵ A sar o mladoženja kasnisada, e čhejende jakha phanglile thaj gija zasute.

⁶ A ki opaš i rat šundilo: 'Ek avol o mladoženja! Ikljen angle leste!'

⁷ Tegani uštile sa e čheja thaj lije te lačharen pe lampe.

⁸ E bigođaver čheja vačarde e gođaverende: 'Den amen zala ulje tumaro, golese kaj amare lampe ka ačhadon.'

⁹ A e gođavera čheja vačarde lende: 'Našti! Te ma bi ačhasa i amen i tumen, pošukar džan ke manuša save biknen thaj činen tumende ulje.'

¹⁰ A kana e bigođaver čheja đe le te činen ulje, avilo o mladoženja thaj e čheja save sesa spremna đe le sa andre ko abav, a e vudara phanglile.

¹¹ Posle avile i avera čheja vačarindoj: 'Gospodarona! Gospodarona! Putar amende!'

¹² A o mladoženja phenda e bigođaverende: 'Čače phenav tumende: Ni pindžarav tumen.'

¹³ Golese, aven džungade, kaj ni džanen o đive thaj o sato kana me, o Čhavo e manušeso, ka avav!"

*O Isus vačarol paramič tare kese e zlatosa
(Lk 19,11-27)*

¹⁴ "O nebesko carstvo si sar o manuš savo pojdisada ko drom thaj dija vika pe slugen thaj mukhlja lende po barvalipe te aračhen le.

¹⁵ Thaj jekhesse mukhlja pandž kese zlatosa, dujtoneše duj, a e tritoneše jekh, svakoneše pale leso sposobnost. Pale gova, đelo ko drom.

¹⁶ Kova so lija pandž kese zlatosa, đelo sigate thaj ćerda bući lencar thaj zaradisada vadži pandž.

¹⁷ Gija i kava so lija duj zaradisada vadži duj.

¹⁸ A savo lija jekh kesa zlatosa, đelo thaj hunda rupa ani phuv thaj garada o zlato pe gospodareso.

¹⁹ Pale but đivesa avilo o gospodari gole slugengo thaj manglja te dičhol so ćerde lese parencar.

²⁰ Thaj avilo kova so lija pandž kese zlatosa, anda vadži pandž thaj vaćarda: 'Gospodarona! Dijan man pandž kese zlatosa. Akh, me zaradisadem tuće vadži pandž.'

²¹ A o gospodari vaćarda lese: 'Šukar, slugo šukareja thaj pačavneja! Ane cikno sana mande verno, golese ka čhuvav tut te upravi ke but. Av te raduji tut će gospodaresa.'

²² Avilo i kova so lija duj kese zlatosa thaj vaćarda: 'Gospodarona! Dijan man duj kese zlatosa. Akh, me zaradisadem tuće vadži duj.'

²³ A o gospodari vaćarda lese: 'Šukar, slugo šukareja thaj pačavneja! Ane cikno sana mande verno, golese ka čhuvav tut te upravi ke but. Av te raduji tut će gospodaresa.'

²⁴ Avilo kova so lija jekh kesa zlatosa thaj vaćarda: 'Gospodarona! Džanav kaj san tu zuralo manuš, ćide kaj ni sejisadan, a le kaj ni vejisadan.'

²⁵ Golese daraljem thaj đeljem thaj garadem či kesa e zlatosa ani phuv. Ake tuće či kesa!’

²⁶ A o gospodari leso vačarda: ‘Bilačheja thaj bibučarneja slugo! Džangljan kaj ćidav kaj ni sejisadem thaj lav kaj ni vijisadem?’

²⁷ Golese trubujan me pare te de e manušenje save menjin e pare, a me kana ka avav, lava bi mingro zlato kamatasa.

²⁸ Golese, len lestar goja kesa zlatosa thaj den kolese so isi le deš!

²⁹ Golese so, svakone kas isi, ka dol pe lese vadži thaj ka avol le ano izobilje, a kole so naj le, ka lol pe i gova so isi le.

³⁰ Thaj o sluga savo naj korisno čhuden avral emdur, ano embaro mrako. Gothe but ka roven thaj ka škripin dandencar.’ ”

O Isus vačarol taro đive e Sudoso

³¹ “Kana ka avol o Čhavo e manuśeso ani pi slava thaj lese anđelura, tegani ka bešol ke piro slavno presto.

³² Thaj ka ćiden pe angle leste sa e narodura, a vov ka crdol e manušen jekh averendar, sar o pastiri so crdol e bakren tare buznja.

³³ Thaj ka čhuvol e bakren ki desno rig, a e buzen ki levo rig.

³⁴ Tegani o Caro ka vačarol kolende save ačhen ki desno rig: ‘Tumen, saven blagoslovisada mo Dad, len o Carstvo savo si tumende ćerdo taro postanko e svetoso!

³⁵ Golese so, dijen man te xav kana bokhalo sema; dijen man te pijav kana trošalo sema; mukhljen ma andre kana abandžija sema.

³⁶ Nango sema thaj uraden man; nasvalo sema thaj aviljen te dičhen man; ano phanglipe sema, aviljen mande.'

³⁷ Tegani ka phenen lese e čačutne: 'Gospode! Kana gova dikhljam tut bokhale, parvardam tut, il trošale, dijam tut te pije?

³⁸ Kana gova dikhljam tut sar abandžija, mukhljam tut andre, il nande thaj uradam tut?

³⁹ Kana gova dikhljam tut nasvale il ano phanglipe, aviljam li ke tute?'

⁴⁰ A o Caro ka vačarol lende: 'Čače phenav tumende, kana čerden gova jekhese tar me emcikne phralende, mande čerden!'

⁴¹ Tegani ka vačarol kalende kaj si tari levo rig: 'Džan mandar, prokletonalen, ani jag savi ni ačhol, so si čerdi e bendese thaj lese andelurende!

⁴² Golese kaj me sema bokhalo, thaj ni dijen man te xav, sema trošalo, ni dijen man te pijav.

⁴³ Abandžija sema, ni mukhljen man andre, nango sema, ni uraden man, nasvalo thaj ano phanglipe sema thaj ni aviljen te dičhen man.'

⁴⁴ Tegani i von ka vačaren lese: 'Gospode! Kana gova dikhljam tut bokhale il trošale, abandžija il nande, nasvale il ano phanglipe, a te ni pomožisadam tut?'

⁴⁵ Tegani vov ka vačarol lende: 'Čače vačarav tumende, kana ni čerden kava i emciknese tar me phrala, ni čerden ni mande!'

⁴⁶ Thaj kala ka džan ani večno kazna, a e čačutne ano džuvdipe savo ni ačhol."

26

E jevrejska starešine planirin te mudaren e Isuse

(Mk 14,1-2; Lk 22,1-2; Jn 11,45-53)

¹ Kana o Isus završisada sa kava vaćaripe, phenda pe sikadenđe:

² “Džanen kaj paše duj đive si i Pasha. Tegani man, e Čhave e manušese, ka den man thaj ka čhuven ko krsto.”

³ Tegani čidi je pe e šorutne sveštenikura thaj e starešine e narodose ani avlin e embare sveštenikosi savo akharda pe Kajafa.

⁴ Dogovorisa je sar te dolen e Isuse ko xoxaipe thaj te mudaren le.

⁵ A phende: “Na ko prazniko, te ne bi o narodo bunila pe.”

O Isus pomazimo ani Vitanija

(Mk 14,3-9; Jn 12,1-8)

⁶ Kana sasa o Isus ani Vitanija ano čher e Simoneso o gubavo,

⁷ avili ke leste jekh džuvli thaj sasa la šiši taro mermerno bar ane savo sasa jekh mirisno ulje savo sasa but kuč thaj gova miris čorda lese po šoro dži kaj bešlo pašo astali.

⁸ Kana dikhlje lese sikade gova, holajle but thaj pučlje: “Sose ćerol pe gasavi šteta?”

⁹ Šajine kava te biknol pe bute parende thaj e pare te den pe e čororende.”

¹⁰ A o Isus džanglja so vaćaren thaj vaćarda lende: “So manden latar? Ćerda mande šukar bući!”

¹¹ Golese kaj čorore ka aven uvek maškar tumende, a me ni ka avav uvek tumencar.

¹² Voj čhorda o mirisno ulje pe mo telo thaj čerda gova te pripremil man pašo mingro prahope.

¹³ Čače vačarav tumenđe: Dži kaj ka vačarol pe kava Lačho Lafi pe sa o sveto, ka vačarol pe za ko spomen thaj voj so čerda.”

O Juda planiril te izdajil e Isuse

(Mk 14,10-11; Lk 22,3-6)

¹⁴ Tegani jekh tare Dešuduj (12) apostolura, savo akhardilo Juda Iskariotsko, delo ke šorutne sveštenikura

¹⁵ thaj pučlja len: “Kobor ka den ma ako izdajiv e Isuse?”

A von dije le tranda (30) srebrenjakura.

¹⁶ Tare gova vreme o Juda rodija lači prilika sar te izdol e Isuse.

O Isus bičhalol e sikaden te pripremin i Pasha

(Mk 14,12-21; Lk 22,7-14, 21-23; Jn 13,21-30)

¹⁷ Ko angluno dive taro prazniko e bikvasacose mangrengo avile e sikade ko Isus thaj pučlje le: “Kaj mande te čera tuće pashalno večera te xa?”

¹⁸ Vov vačarda lende: “Džan ano Jerusalem koleste thaj koleste thaj vačaren lese: ‘O učitelji amaro vačarol: Mo vreme si paše. Ane čiro čher ka slavi i pasha mingre sikadencar.’ ”

¹⁹ E sikade čerde sar so o Isus vačarda thaj pripremisade i pasha.

O Isus džanol so o Juda ka izdajil le

²⁰ Kana peli i rat, o Isus bešlo pašo astali pe Dešuduje (12) apostolurencar.

²¹ Kana xalje, vačarda lenđe: "Čače vačarav tumenđe, jekh tumendar ka izdajil man!"

²² Von sesa dukhade but thaj jekh pale avereste lije te pučen le: "Te naj sem me gova, Gospode?"

²³ O Isus vačarda: "Ka izdol man kova so bolda mangro mancar ano čaro.

²⁴ Čače me, o Čhavo e manušeso, mora te merav sar so si pisimo mandar ano Sveto lil, al but pharo kolese ko izdol e Čhave e manušese! Pošukar bi avola lese te ma bijandol!"

²⁵ Tegani o Juda, o izdajniko leso, pučlja: "Naj li sem gova me, učitelju?"

O Isus vačarda lese: "Tu vačardan korkoro."

I Gospodnjo večera

(Mk 14,22-26; Lk 22,15-20; 1. Kor 11,23-25)

²⁶ Thaj kana xalje, lija o Isus o mangro, dija hvala, phaglja le thaj dija e sikadenđe vačarindoj: "Len i xan! Kava si o telo mingro."

²⁷ Pale gova lija o tahtaj, dija hvala thaj dija len vačarindoj: "Pijen savore lestar!"

²⁸ Golese kaj kava si mingro rat taro Savez, savo ka čhordol pašo oprostipe e grehura bute manušenđe.

²⁹ Vačarav tumenđe: Od akana ni ka pijav mol dži kova đive, kana ka pijav tumencar nevi mol ano Carstvo mingre Dadeso."

³⁰ Pale gova dilabije psalmura thaj đe le ko Maslinsko brego.

O Isus phenol kaj savore ka ačhaven le

(Mk 14,27-31; Lk 22,31-34; Jn 13,36-38)

³¹ Tegani vačarda lenđe o Isus: "Savore tumen ka ačhaven man kaja rat, golese kaj ano Sveto lil ačhol:

'Ka čalavav e pastire
thaj e bakre taro stado ka našen.'

³² A palo mo uštipe tare mule ka džav angle tumende ani Galileja."

³³ A o Petar vačarda lese: "Te ačhade tut savore, me ni ka ačhavav tut!"

³⁴ O Isus vačarda lese: "Čače vačarav tuće: Ki akaja rat angleder so o bašno ka đilabol, trin droma ka vačare kaj ni pindžare man."

³⁵ A o Petar vačarda lese: "Te trubuja te merav tusa, ni ka vačarav kaj ni pindžarav tut!"
A gijate vačarde sa e sikade.

*O Isus molil pe ano Getsimansko vrt
(Mk 14,32-42; Lk 22,39-46)*

³⁶ Tegani avilo o Isus pe sikadencar ano than savo akhardol Getsimanija thaj vačarda lenđe: "Bešen gothe, dok me džav odori te molima!"

³⁷ Lija pesa e Petre thaj solduje čhaven e Zevedejevese thaj dolda le o žalostipe thaj phar-ipe.

³⁸ Tegani vačarda o Isus: "Mi duša si dži o meripe žalosno. Ađučaren kate thaj aven džungade mancar."

³⁹ Thaj đelo po dur, pelo mujesa dži i phuv thaj molisajlo: "Dade mingreja, te šaj te nakhavol man kava tahtaj tari patnja! Al gija te ma avol so me mangav nego sar so tu mande."

⁴⁰ Kana o Isus irisajlo ke pe trin sikade, dikhlja len sar soven. Gija vačarda e Petrese: "Pa naštine li ni jekh sato mancar te aven džungade?"

⁴¹ Aven džungade thaj molin tumen te ma peren ano iskušenje, golese kaj o duxo tumaro mandol te ćerol so si šukar, al o telo tumari si slabo."

⁴² Palem o dujto drom đelo thaj molisajlo: "Dade mingreja, te našti te nakhavol man kava tahtaj te ma pijav lestar, nek avol ćiro manglipe!"

⁴³ Kana irisajlo, palem arakhlja lese sikade sar soven, golese kaj lenđe jakha korkore phanglile.

⁴⁴ Gija ačhada len, palem đelo thaj trito drom molisajlo vačarindoj ista lafura.

⁴⁵ Tegani irisajlo paše pe sikade thaj vačarda lenđe: "Vadži soven thaj odmorin? Akh, avilo o sato thaj me, o Čhavo e manušeso, ka avav predajimo ane vasta e grešnikurende.

⁴⁶ Ušten te dža! Akh, kate si mo izdajniko!"

E Isuse phanden

(Mk 14,43-50; Lk 22,47-53; Jn 18,3-12)

⁴⁷ Thaj dži kaj o Isus vačarda, avilo o Juda, jekh tare Dešuduj (12) sikade thaj lesa pherdo manuša čhurencar thaj kaštencar, save sesa bičhalde tare šorutne sveštenikura thaj tare starešine e Jevrejende.

⁴⁸ A o izdajniko e Isuseso dija len znako vačarindoj: "Kas čumidav, gova si. Dolen le!"

⁴⁹ Thaj sigate avilo pašo Isus thaj phenda lese: "Zdravo, učitelju!" Thaj čumidija le.

⁵⁰ O Isus phenda lese: "Amala! Ćer kova, sose aviljan kate!"

Tegani kola manuša avile, grabisade thaj dolde e Isuse.

⁵¹ Tari jekh drom jekh savo sasa e Isusesa, dolda pe tari bari čhuri, ikalda la thaj činda o kan jekhesse tare sluge e bare sveštenikose.

⁵² O Isus tegani vačarda lese: “Iri i bari čhuri ko than lako, golese ko dolol pe pi čhuri, tari čhuri ka merol.

⁵³ Dal de gođi kaj me našti te moliv me Dade, te bičhalol mande sigate pobut tare dešuduj (12) vojske e anđelurende?

⁵⁴ Al te ćerdem gova, sar bi pherdona e Sveta lila save vačaren kaj mora gija te avol?”

⁵⁵ Ane gova sato vačarda o Isus e manušenje: “Sar palo razbojniko ikliljen čhurenkar thaj kaštencar te dolen man? Svako đive bešljem thaj sikadem ano Hram thaj ni dolden man.

⁵⁶ Al sa kava sasa te bi pherdona e Sveta lila e prorokurende.”

Tegani sa e sikade ačhade le thaj našle.

O Isus anglo baro sudo

(Mk 14,53–65; Lk 22,54–55, 63–71; Jn 18,13–14, 19–24)

⁵⁷ Kola so dolde e Isuse inđarde le ko baro svešteniko, ko Kajafa, kaj ćidije pe e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e starešine e Jevrejende.

⁵⁸ O Petar odural pratisada e Isuse, dži ki avlin e bare sveštenikosi. Dija andre thaj bešlo e stražarencar te bi dičhola so ka avol.

⁵⁹ E šorutne sveštenikura thaj sa o Baro Sudo rodije xoxavne svedočanstvura po Isus te bi mudarena le.

⁶⁰ Al ni arakhlje len, iako avile but xoxavne svedokura.

Thaj arakhlje nesar duje xoxavne svedokuren

⁶¹ save vačarde: “Kava manuš phenda: ‘Me šaj phagav o Hram e Devleso thaj paše trin đive te vazdav le.’ ”

⁶² Pale gova uštilo o baro svešteniko thaj pučlja le: “Sose khanči ni odgovori pe kava so kala manuša svedočin tutar?”

⁶³ A o Isus khanči ni vačarda.

O baro svešteniko vačarda lese: “Xav tut sovli po džuvdo Dol te vačare amende tu li san o Hrist, Čhavo e Devleso?”

⁶⁴ O Isus vačarda lese: “Tu vačardan korkoro. Al me vačarav tumende: Od akana ka dičhen man, e Čhave e manušese, sar bešav ki desno rig ko počasno than e Zurale Devlese thaj avav pe oblakura taro nebo.”

⁶⁵ Tegani o baro svešteniko pharada pe fistanura thaj vačarda: “Hulil po Dol! So trubun amen avera svedokura? Akana šunden lesi hula.

⁶⁶ So den gođi?”

A von irisade lese vačarindoj: “Trubul te merol!”

⁶⁷ Tegani čhungarde le po muj thaj čalade le dumukhencar. A avera šamarisade le

⁶⁸ thaj vačarde lese: “Prorokuji amende, Hriste, ko čalada tut!”

O Petar vačarol kaj ni pindžarol e Isuse

(Mk 14,66-72; Lk 22,56-62; Jn 18,15-18, 25-27)

⁶⁹ O Petar bešlo avral ani avlin. Avili paše leste jekh sluškinja thaj vačarda: “I tu sana e Isusesa tari Galileja!”

⁷⁰ A vov odrekisajlo angle savorende: "Ni džanav sostar vaćare."

⁷¹ Kana o Petar avilo paši kapija, dikhlja le aver sluškinja thaj vaćarda kolende so sesa gothe: "I kava sasa e Isusesa taro Nazaret!"

⁷² Thaj palem odrekisajlo thaj xalja sovli: "Ni pindžarav gole manuše!"

⁷³ Pale gova avile manuša save aćhena gothe thaj vaćarde e Petrese: "Ćaće tu san jekh lendar. Ćo vaćaripe gova sikavol!"

⁷⁴ Tegani o Petar lija te dol pe armaja thaj te xal sovli: "Me ni džanav gole manuše!" Thaj sigate đilabija o bašno.

⁷⁵ Tegani dija pe gođi o Petar e lafurende so vaćarda lese o Isus: "Angleder so o bašno ka đilabol, trin droma ka vaćare kaj ni pindžare man." Iklilo avral andari avlin thaj lija zurale te rovol.

27

O Isus anglo baro Sudo

(Buća 1,18-19)

¹ A rano sabalje dogovorisajle e šorutne sveštenikura thaj e starešine e narodose sar te mudaren e Isuse.

² Gija phanglje le, inđarde le thaj predije le ko rimsko upravitelji o Pontije Pilat.

O Juda mudarol pe

³ Kana dikhlja o Juda, kova so izdajisada e Isuse, kaj osudisade le ko mudaripe, pokajisajlo thaj irisada e tranda (30) srebrenjakura e šorutne sveštenikurende thaj e starešinende.

⁴ Vačarda: “Grešisadem! Izdajisadem e nevine manuše!”

Von phende lese: “So amende tičil pe gova? Pe tute ačhol gova odgovornost.”

⁵ Vov čhudija e srebrenjakura ano sveto than e hrameso thaj iklilo. Tegani đelo thaj obesisada pe.

⁶ E šorutne sveštenikura lije e srebrenjakura thaj phende: “Naj šukar te čhuva len ani hramsko kasa, golese kaj si kale parencar počindo o rat.”

⁷ Dogovorisaile te činene gole srebrenjakuren-car i njiva e lončaresi thaj gothe te aven limora paše abandžije.

⁸ Golese i njiva dži ađive akhardol “Ratvali njiva”.

⁹ Gija pherdilo kova so vačarda o proroko Jeremija:

“Lije e tranda (30) srebrenjakura,
gaći e Izraelcura odlučišade te počinen paše
leso džuvdipe,

¹⁰ thaj dije len baši njiva e grnčaresi,
sar so zapovedisada mande o Gospod.”

O Isus anglo Pilat

(Mk 15,2-5; Lk 23,3-5; Jn 18,33-38)

¹¹ O Isus ačhilo anglo rimsko upravitelji o Pilat savo pučlja le: “Tu li san o caro e Jevrejengo?”

O Isus vačarda lese: “Tu vačare korkoro.”

¹² Kana tužisade le e šorutne sveštenikura thaj e starešine, o Isus khanči ni vačarda.

¹³ Tegani pučlja le o Pilat: “Šune li so vačaren protiv tute?”

¹⁴ A o Isus ni vačarda ni jekh lafi, gija o rimsko upravitelji o Pilat but čudisajlo.

*E Varava mučhen, a e Isuse čhuven ko krsto
(Mk 15,6-15; Lk 23,13-25; Jn 18,39-19,16)*

¹⁵ Ko prazniko i Pasha sasa adeti o upravitelji te mučhol andaro phanglipe po jekhe phangle save e manuša manden.

¹⁶ E Isusesa sasa jekh phanglo so akhardola Varava kas savore džanen.

¹⁷ Kana e manuša čidije pe, o Pilat pučlja len: “Kas manden te mukhav tumende? E Varava il e Isuse so si akhardo Hrist?”

¹⁸ Vov džanglja kaj dije le e Isuse tari ljubomora.

¹⁹ Kana o Pilat bešlo ki sudsko stolica, e Pilatesi romni bičhalda haberi lese: “Ačhav tut taro sudo gole pravednikostar, golese kaj erat ano suno but mučisaljem paše leste!”

²⁰ A e šorutne sveštenikura thaj e starešine pherde e manušen te roden te mučhol e Varava a e Isuse te mudarol.

²¹ O Pilat pučlja: “Kas manden te mukhav tumende tare kala duj džene?”

Von phende: “E Varava!”

²² A o Pilat pučlja len: “A so te ćerav e Isusesa so si akhardo Hrist?”

Savore vačarde: “Čhuv le ko krsto!”

²³ A o Pilat pučlja: “Sose? Savo bilačhipe ćerda?”

Von andare sa o glaso dije vika: “Čhuv le ko krsto.”

²⁴ Al kana dikhlja o Pilat kaj khanči ni pomožil thaj sa pobut bunin pe, lija o paj thaj thoda pe vasta angle manuša vačarindoj: “Me naj sem

bango pašo rat kale manušeso! Pe tumende ačhol gova odgovornost.”

²⁵ Sa e manuša phende lese: “Leso rat nek perol pe amende thaj pe amare čhave!”

²⁶ Tegani mukhlja lende o Pilat e Varava, a e Isuse dija te šibin thaj dija te čhuven le ko krsto.

E vojnatura maren muj e Isusesa

(Mk 15,16-20; Jn 19,2-3)

²⁷ Tegani e vojnatura e Pilatese inđarde e Isuse ke upraviteljesi palata thaj trujal leste čidije celo četa vojnatura.

²⁸ Von uljarde le thaj učharde le ano lolo ogrtači,*

²⁹ khuvde lese venco tare kangre thaj čhute lese po šoro. Dije le trska ano desno va, pele ke koča angle leste thaj marde muj lesa vačarindoj: “Te ave sasto, carona e Jevrejengo!”

³⁰ Čhungarde le, lije i trska thaj marde le po šoro.

³¹ Kana ačhade te maren muj lesa, uljarde lestar o lolo ogrtači thaj urade le ane leso fostano. Tegani inđarde le te čhuven le ko krsto.

E Isuse čhuven ko krsto

(Mk 15,21-32; Lk 23,26-43; Jn 19,17-27)

³² Kana iklike, resle jekhe manuše andari Kirina savo akhardola Simon thaj terisade le te inđarol o krsto e Isuseso.

³³ Avile dži ko than so akhardola Golgota, so si “Kokalo e šoreso.”

* ^{27,28} Kava lolo ogrtači si šej savo phiravena samo e carura.

³⁴ Dije le te pijol mol mešimo khančesa so si ćerko. Al kana probisada, ni manglja te pijol.

³⁵ Kana čhute le ko krsto, [čhudije kocka te bi ulavena lese fostanura maškar peste.]

³⁶ Tegani bešle gothe te aračhen le.

³⁷ Upral pe leso šoro čhute tabla kaj pisil lesi krivica: "Kava si o Isus, o Caro e Jevrejengo."

³⁸ Tegani čhute lesa dujen razbojnikuren, jekhe tari desno rig thaj dujtone tari levo.

³⁹ E manuša save nakhle, vredišade le thaj vrtisade šorencar

⁴⁰ vačarindoj: "Tu so phađe o Hram thaj paše trin đive vazde le, spasi korkoro tut! Te san Čhavo e Devleso, ulji taro krsto!"

⁴¹ A gijate marde muj e Isusesa i e šorutne sveštenikura, e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e starešine. Vačarde:

⁴² "Averen spasisada a korkore pes našti? Vov si o caro e Izraeleso! Nek uljol akana taro krsto thaj ka pača ane leste!

⁴³ Pouzdisajlo ano Dol, akana vov nek spasil le, te manglja le. Golese kaj phenda: 'Me sem e Devleso Čhavo!' "

⁴⁴ Gijate vredišade le i e razbojnikura save sesa lesa ke krstura.

E Isuseso meripe

(Mk 15,33-41; Lk 23,44-49; Jn 19,28-30)

⁴⁵ A tare opaš o đive dži ke trin o sato ki sa i phuv učarda o kalipe.

⁴⁶ A paše o trito sato dija vika o Isus andaro baro glaso: "Eli! Eli! Lama sabahtani?" (So

značil: "Devla mingreja! Devla mingreja! Sose mukhljan man?")

⁴⁷ Kana nesave save ačhile gothe šunde gova, phende: "Vov akharol e proroko e Ilija!"

⁴⁸ Thaj sigate jekh lendar prastija thaj lija o sunderi, bolda le ano šut, čhuta pi trska thaj kanisada e Isuse te pijol.

⁴⁹ A avera vačarde: "Ačh te dikha, da li ka avol o Ilija te spasil le."

⁵⁰ A o Isus vadži jekh drom dija vika andaro baro glaso thaj mukhlja pi duša.

⁵¹ Thaj tari jekh drom i zavesa pharadili ano sveto than e hrameso, ke opaš odupral natele. I phuv tresisada thaj e stene pharile.

⁵² E limora putajle thaj but telura e Devlese manušeđe uštile andare mule.

⁵³ Thaj kana iklile andare limora palo uštipe e Isuseso, avile ano sveto foro o Jerusalem thaj sikadile pherdonende.

⁵⁴ Kana o rimsko kapetano thaj kola so lesa arakhlje e Isuse dikhlje kaj i phuv tresil pe thaj sa so sasa, darajle but thaj vačarde: "Čače kava manuš sasa Čhavo e Devleso!"

⁵⁵ Gothe sesa but džuvlja, save gova dikhlje odural. Von džana palo Isus tari Galileja thaj služina le.

⁵⁶ Maškare lende sesa i Marija Magdalena, i Marija i dej e Jakovesi thaj e Josifesi thaj i dej e Zevedejese čhavendi.

E Isuseso prahope

(Mk 15,42-47; Lk 23,50-56; Jn 19,38-42)

⁵⁷ Kana peli i rat, avilo jekh barvalo manuš taro foro Arimateja, so akhardola Josif, savo i korkoro sasa sikado e Isuseso.

⁵⁸ Vov ěelo ko Pilat thaj molisada le pašo telo e Isuseso. Tegani o Pilat naredisada te den le o telo.

⁵⁹ O Josif lija o telo, paćarda le ano nevo laneno ćaršafi

⁶⁰ thaj ćhuta le ano piro nevo limori savo sasa ćhindo ani stena. Phanglja o vudar taro limori bare baresa thaj ěelo.

⁶¹ Gothe sesa i Marija Magdalena thaj i dujto Marija, save bešle anglo limori.

I straža araćhol o limori

⁶² A theara ěive, ko savato, ćidije pe e šorutne sveštenikura thaj e fariseja ko Pilat

⁶³ thaj phende lese: “Gospodarona! Dijam amen gođi kaj kava xoxavno dok sasa džuvdo, vaćarda: ‘Pale trin ěive ka uštav tare mule.’

⁶⁴ Golese vaćar te araćhol pe o limori dži ko trito ěive, te ma aven lese sikade, te ćoren le thaj te vaćaren e manušenje kaj uštalo tare mule. Te gova desisajlo o poslednjo xoxaipe ka avol po baro tare anglune!”

⁶⁵ O Pilat vaćarda lenće: “Isi tumen stražara! Džan thaj araćen o limori sar džanen.”

⁶⁶ Von ěele thaj osigurisade o limori gija so ćhute pećato po bar thaj ćhute stražaren.

28

O Isus uštalo tare mule

(Mk 16,1-8; Lk 24,1-12; Jn 20,1-10)

¹ Palo savato, rano sabalin ko angluno ðive ko kurko avili i Marija Magdalena thaj i dujto Marija te diçhen o limori.

² Tari jekh drom i phuv tresisajli but, golese so o anđelo e Gospodeso ulilo taro nebo. Avilo, crdija o bar tare vudara e limoreso thaj bešlo pe leste.

³ Vov sijajisada sar munja a lese šeja sesa parne sar iv.

⁴ E stražara tresisade tari dar e anđelosi thaj sesa sar mule.

⁵ A o anđelo phenda e džuvljende: "Tumen ma daran! Džanav kaj roden e Isuse save çhute ko krsto.

⁶ Naj kate, golese kaj uštilo tare mule, sar so vačarda. Aven diçhen o than kaj pašlilo.

⁷ Sigate džan te vačaren lese sikadende: 'Uštilo tare mule thaj akana angle tumende džal ani Galileja. Odori ka diçhen le.' Akh, gova sasa man te vačarav tumende!"

⁸ Gija e džuvlja sigate iklile andaro limori, darandoj thaj bare radujimasa siðarde te vačaren gova e sikadende.

⁹ Tari jekh drom avilo lende o Isus thaj phenda lende: "Zdravo!"
A von avile, dolde le tare pingre lese thaj pele ke pe koça.

¹⁰ Tegani vačarda lende o Isus: "Ma daran. Džan vačaren mingre phralende te džan ani Galileja. Odori ka diçhen man."

*E sveštenikura poçinen e stražaren te xox-
aven*

¹¹ Kana e džuvlja đele dromesa, nesave tare stražara avile ano foro thaj vaćarde e šorutne sveštenikurende sa so sasa.

¹² Gija von ćidije pe e starešinencar thaj dogovorisaile te den e vojnikipuren but pare.

¹³ Phende lende: “Vaćaren, ‘E sikade lese avile račasa thaj čorde e Isuseso telo kana amen sutam.’

¹⁴ Thaj te šunda gova o Pilat, amen ka vaćara lesa a tumende khanči ni ka avol.”

¹⁵ Gija e vojnikipura lije e pare thaj ćerde sar si lende phendo. Gija kaja paramič vaćarol pe svugde maškar e Jevreja thaj trajil dži ađive.

O Isus bićhalol e sikaden te vaćaren o Laćho Lafi

(Mk 16,14–18; Lk 24,36–49; Jn 20,19–23; Buća 1,6–8)

¹⁶ Tegani e Dešujekh (11) sikade đele ani Galileja ko brego kaj zapovedisada lende o Isus.

¹⁷ Kana dikhlje le, pele pe koća, al nesave posumnjisade.

¹⁸ O Isus avilo paše lende vaćarindoj: “Dija pe mande sa o vlast ko nebo thaj ki phuv.

¹⁹ Džan gija thaj ćeren e manušen tare sa e nacije te aven mingre sikade, krstin len ko alav e Dadeso thaj e Čhaveso thaj e Svetone Duxoso

²⁰ thaj sikaven len te icaren sa so zapovedisadem tumende! Te džanen, me sem tumencar ane sa e đivesa dži ko kraj e svetoso.”

E Devleso Lafi ko Gurbetsko dijalekt Srbija The New Testament in the Gurbet dialect of Vlax Romani

copyright © 2018 The Word for the World International

Language: Gurbet (Romani, Vlax)

Dialect: Gurbet

Translation by: Pioneers

Contributor: The Seed Company

Gurbet Savremeni Prevod

The Word for the World International [www.twftw.org]

Gurbetski romski dijalekt pripada grupi Vlah romskih dijalekata, tačnije grupi Južnih Vlah Roma. Gurbetski tip romskog jezika uglavnom se govori u jugozapadnom delu Balkana (Republika Srbija, Republika Crna Gora, Republika Bosna i Hercegovina, Republika Severna Makedonija i Republika Albanija).

The Gurbet Romani dialect belongs to the Southern sub-group of the Vlax Romani dialects. The Gurbet Romani language is mainly spoken in the southwestern part of the Balkans (Republic of Serbia, Republic of Montenegro, Republic of Bosnia and Herzegovina, Republic of North Macedonia and Republic of Albania). This translation is done specifically in the Gurbet dialect of Serbia.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation

22:18-19.

2025-06-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jun 2025 from source
files dated 28 Jun 2025

9c40ddbf-b9d4-5e38-a96e-a0843fd7db6d